

Helsingin seurakuntayhtymä
Yhteinen kirkkovaltuusto

Pöytäkirja 7/2024

Aika 12.12.2024 klo 17:00 - 18:59

Paikka Engel-sali, Seurakuntien talon 2. kerros, Kolmas linja 22 B, Helsinki

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 96	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	5
§ 97	Pöytäkirjan tarkastajat	6
§ 98	Esityslistan hyväksyminen	7
§ 99	Ilmoitusasiat	8
§ 100	Helsingin seurakuntayhtymän vuoden 2025 talousarvio ja vuosien 2025–2027 toiminta- ja taloussuunnitelma	9
§ 101	Vuoden 2024 talousarvion 5. muutos	23
§ 102	Alppilan kirkkokiinteistön muutoksen valmistelu	31
§ 103	Korson Kulokukkulan läjitysalueen maanvuokrasopimuksen uusiminen	34
§ 104	Maanvaihdon tekeminen Helsingin kaupungin kanssa	37
§ 105	Malmin hautausmaan uuden jalankulkuportin luonnossuunnitelmien hyväksyminen	39
§ 106	Hautaus-toimen maksuhinnaston ja hautaamiseen liittyvien muiden toimenpidemaksujen tarkistaminen ja vahvistaminen 1.1.2025 alkaen	42
§ 107	Vastaus kirkkovaltuuston jäsen Sari Mäkimattilan valtuustoaloitteeseen koskien Kristillinen dogmatiikka -koulutusta HSRKYn luottamushenkilöille	46
§ 108	Valtuustoaloitteet 2023–2026 seurantaraportti	49
§ 109	Toimintaohje seksuaalisen häirinnän ja seksuaalirikosten ennaltaehkäisyyn ja tilanteiden käsittelyyn	51
§ 110	Nuorisotyönohjaajan viran perustaminen Petruksen seurakuntaan	53

Yhteinen kirkkovaltuusto 12.12.2024

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Vuori Wiking	puheenjohtaja	
	Perret Christoffer	varapuheenjohtaja	
	Ahonen Esa	jäsen	
	Anttila Maija	jäsen	
	Aromaa Eekku	jäsen	
	Asikanius Riitta	jäsen	
	Assmann Mervi	jäsen	pöytäkirjan tarkastaja
	Auvinen Petteri	jäsen	
	Dahlman Riikka	jäsen	
	Frisk Sanna	jäsen	
	Grünthal Lauri	jäsen	
	Halenius Outi	jäsen	
	Halla-aho Hilla	jäsen	
	Harjunpää Johanna	jäsen	
	Harms-Aalto Martina	jäsen	
	Havunen Minna	jäsen	
	Heikkilä Marianne	jäsen	
	Heinänen Saara	jäsen	
	Huhta Susse	jäsen	
	Hyvärinen Pertti	jäsen	
	Jalovaara Ville	jäsen	
	Jauhiainen Signe	jäsen	
	Jetsonen Pietari	jäsen	
	Jordas Linda	jäsen	
	Juvonen Noora	jäsen	
	Jyväsjärvi Jussipekka	jäsen	
	Koskelainen Laura	jäsen	
	Kukkonen Suvi	jäsen	
	Laaksonen Petri	jäsen	
	Laine Anna	jäsen	
	Lainela Ami	jäsen	
	Lamminperä Tarja	jäsen	
	Lampilahti Maarit	jäsen	
	Laturi Panu	jäsen	
	Lehtipuu Otto	jäsen	
	Lindholm Malin	jäsen	pöytäkirjan tarkastaja
	Lindholm Marja	jäsen	
	Luhtanen Satu	jäsen	
	Lättilä Jenni	jäsen	
	Merikukka Salla	jäsen	
	Moilanen Helena	jäsen	
	Mäkelä Emma	jäsen	
	Mäkimattila Sari	jäsen	
	Nenonen Riikka	jäsen	
	Oikkola Raija	jäsen	
	Pajunen Niklas	jäsen	
	Pakkanen Sanna	jäsen	
	Panigrahi-Herler Anne	jäsen	
	Partanen Markku	jäsen	
	Pohjolainen Tiiu	jäsen	
	Pynnönen Heikki	jäsen	
	Raike-Ojanen Elina	jäsen	

Raittinen Timo	jäsen
Ranta Tarja	jäsen
Roine Suvi-Maria	jäsen
Ruottinen Jenni	jäsen
Salenius Jan-Anders	jäsen
Salomaa Pekka	jäsen
Salonen Ville	jäsen
Sandström Caroline	jäsen
Saurama Anna	jäsen
Saxberg Mirita	jäsen
Seppälä Ilkka	jäsen
Soininvaara Anna-Maria	jäsen
Solastie Katariina	jäsen
Strandén Juhani	jäsen
Sundman-Juselius Maria	jäsen
Suontakanen Tapio	jäsen
Sällström Kalle	jäsen
Tervo-Hiltula Peppi	jäsen
Thurén Tiia	jäsen
Timonen Tuomas	jäsen
Tuominen Jukka	jäsen
Valve Kaisa	jäsen
Voipio-Pulkki Liisa-Maria	jäsen
Vuorinen Tuulikki	jäsen
Wiikla Heidi	jäsen
Vuori Maika	yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtaja
Rintamäki Juha	viranhaltija
Forsén Stefan	viranhaltija
Kajander Riitta	viranhaltija
Silander Juha	viranhaltija
Rasimus Osmo	viranhaltija
Holappa Kimmo	viranhaltija
Wickström Kirsi	sihteeri
Linde-Raittinen Anne	tekninen sihteeri
Marjanen Eveliina	tekninen sihteeri

Poissa	Castrén Maaret
	Guseff Fredrik
	Haili Mirka
	Hippi Juha-Pekka
	Karhumaa Anna
	Ketonen Satu
	Koski Marika
	Lehmusvirta Sanna
	Leipakka Laura
	Meri Otto
	Sihvonen Juha-Pekka
	Suomalainen Nina
	Tuovila Siiri
	Wass Hanna

Allekirjoitukset

Wiking Vuori
puheenjohtaja

Kirsi Wickström
sihteeri

Käsitellyt asiat

96 - 110

Pöytäkirjan tarkastus

Helsingissä 18.12.2024

Mervi Assmann
pöytäkirjantarkastaja

Malin Lindholm
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Pöytäkirja on nähtävillä seurakuntayhtymän kirjaamossa, Kolmas linja 22, Helsinki ajalla 19.12.-20.1.2025 arkipäivisin klo 9-15. Pöytäkirja julkaistaan julkisessa tietoverkossa.

Yhteinen kirkkovaltuusto § 96

12.12.2024

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Yhteinen kirkkovaltuusto 12.12.2024 § 96

Päätösehdotus

Todetaan kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Kokouksessa oli paikalla kirkkovaltuuston 91 valtuutetusta 83 valtuutettua. Kokous todettiin laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Yhteinen kirkkovaltuusto § 97

12.12.2024

Pöytäkirjan tarkastajat

Yhteinen kirkkovaltuusto 12.12.2024 § 97

Päätösehdotus

Valitaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa. Valitaan pöytäkirjantarkastajiksi Anna Karhumaa ja Malin Lindholm.

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Mervi Assmann ja Malin Lindholm.

Yhteinen kirkkovaltuusto § 98

12.12.2024

Esityslistan hyväksyminen

Yhteinen kirkkovaltuusto 12.12.2024 § 98

Päätösehdotus

Hyväksytään esityslista.

Päätös

Käsittelyn pohjaksi otettiin yhteisen kirkkoneuvoston ehdotukset esityslistan asioissa n:o 5-15.

Yhteinen kirkkovaltuusto § 99

12.12.2024

Ilmoitusasiat

Yhteinen kirkkovaltuusto 12.12.2024 § 99

Päätös

Puheenjohtaja ilmoitti, että mielipideryhmien tapaaminen on järjestetty lähestyvien henkilövalintojen valmistelua sekä vaalinvalmistelujärjestelmän kehittämistä varten. Puheenjohtaja antaa mielellään lisätietoa asiasta.

Vuoden 2025 kokousaikataulu on lähetetty valtuutetuille sähköpostilla.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 316	31.10.2024
Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 337	28.11.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 100	12.12.2024

Helsingin seurakuntayhtymän vuoden 2025 talousarvio ja vuosien 2025–2027 toiminta- ja taloussuunnitelma

Yhteinen kirkkovaltuusto 12.12.2024 § 100
14/02.00.01/2024

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkovaltuusto päättää:

- 1) merkitä liitteenä esitetyt seurakuntaneuvostojen ja yhteistyötoimikunnan lausunnot ehdotuksesta talousarvioksi 2025 sekä toiminta- ja taloussuunnitelmaksi 2025-2027 tiedoksi.
- 2) merkitä liitteenä esitetyt yhteisen kirkkoneuvoston antamat vastineet seurakuntaneuvostojen ja yhteistyötoimikunnan lausuntoihin tiedoksi.
- 3) hyväksyä ehdotuksen Helsingin seurakuntayhtymän talousarvioksi 2025 sekä toiminta- ja taloussuunnitelmaksi 2025-2027 tavoitteineen ja sitovuusmääräyksineen.
- 4) hyväksyä ehdotuksen hautainhoitorahaston talousarvioksi 2025 sekä toiminta- ja taloussuunnitelmaksi 2025-2027.
- 5) talousarvion sisältämästä 2 000 000 euron strategian toimeenpanomäärärahasta seuraavaa:
  - a) Seurakuntien osuus on 1 600 000 euroa ja yhteisten palveluiden osuus 400 000 euroa.
  - b) Seurakuntien osuudesta 50 % jaetaan saman suuruisena kaikille seurakunnille. Toiset 50 % jaetaan seurakuntien jäsenmäärän suhteessa.
  - c) Seurakuntien määrärahojen käytöstä päättää kunkin seurakunnan seurakuntaneuvosto. Yhteinen kirkkovaltuusto suosittelee, että seurakunnat käyttävät saamastaan osuudesta korkeintaan noin puolet henkilöstön määräaikaiseen palkkaamiseen. Seurakuntien välinen, vaikuttavuutta vahvistava yhteistyö on toivottavaa. Määrärahan käytöstä tulee raportoida yhteiselle kirkkoneuvostolle toimintakertomuksen yhteydessä.
  - d) Yhteisten palveluiden määrärahan käytöstä päättää yhteinen kirkkoneuvosto. Määrärahan käyttöä hallinnoidaan ja seurataan tarkoituksenmukaisen hankesalkkumenettelyn keinoin.

Käsittely

Hallintojohtaja Juha Silander selosti asiaa.

Käsittelyn aikana käytettiin yhdeksän puheenvuoroa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Yhteinen kirkkoneuvosto 28.11.2024 § 337

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 316	31.10.2024
Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 337	28.11.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 100	12.12.2024

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että se päättää:

- 1) merkitä liitteenä esitetyt seurakuntaneuvostojen ja yhteistyötoimikunnan lausunnot ehdotuksesta talousarvioksi 2025 sekä toiminta- ja taloussuunnitelmaksi 2025-2027 tiedoksi.
- 2) merkitä liitteenä esitetyt yhteisen kirkkoneuvoston antamat vastineet seurakuntaneuvostojen ja yhteistyötoimikunnan lausuntoihin tiedoksi.
- 3) hyväksyä ehdotuksen Helsingin seurakuntayhtymän talousarvioksi 2025 sekä toiminta- ja taloussuunnitelmaksi 2025-2027 tavoitteineen ja sitovuusmääräyksineen.
- 4) hyväksyä ehdotuksen hautainhoitorahaston talousarvioksi 2025 sekä toiminta- ja taloussuunnitelmaksi 2025-2027.
- 5) talousarvion sisältämästä 2 000 000 euron strategian toimeenpanomäärärahasta seuraavaa:
  - a) Seurakuntien osuus on 1 600 000 euroa ja yhteisten palveluiden osuus 400 000 euroa.
  - b) Seurakuntien osuudesta 50 % jaetaan saman suuruisena kaikille seurakunnille. Toiset 50 % jaetaan seurakuntien jäsenmäärän suhteessa.
  - c) Seurakuntien määrärahojen käytöstä päättää kunkin seurakunnan seurakuntaneuvosto. Yhteinen kirkkovaltuusto suosittelee, että seurakunnat käyttävät saamastaan osuudesta korkeintaan noin puolet henkilöstön määräaikaiseen palkkaamiseen. Seurakuntien välinen, vaikuttavuutta vahvistava yhteistyö on toivottavaa. Määrärahan käytöstä tulee raportoida yhteiselle kirkkoneuvostolle toimintakertomuksen yhteydessä.
  - d) Yhteisten palveluiden määrärahan käytöstä päättää yhteinen kirkkoneuvosto. Määrärahan käyttöä hallinnoidaan ja seurataan tarkoituksenmukaisen hankesalkkumenettelyn keinoin.

Käsittely

Hallintojohtaja Silander selosti asiaa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus, yhteinen kirkkoneuvosto 28.11.2024

Talousarvioehdotus sisältää ehdotuksen 2,000 milj. euron strategian toimeenpanomäärärahasta. Vastaava määräraha on jaettu vuodelle 2024 yhteisen kirkkovaltuuston päätöksellä 13.6.2024 § 49. Yhteinen kirkkovaltuusto päätti samassa yhteydessä määrärahan jakautumisesta seurakuntien ja yhteisten

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 316	31.10.2024
Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 337	28.11.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 100	12.12.2024

palveluiden kesken sekä eri seurakuntien välillä. Edelleen valtuusto päätti määrärahan käyttöön liittyvästä päätöksenteosta ja raportoinnista sekä antoi suosituksia seurakuntien saamien määrärahaosuuksien käyttötarkoituksista.

Vuoden 2025 strategian toimeenpanomäärärahaan ehdotetaan sovellettavan samoja periaatteita kuin vuonna 2024. Ehdotus sisältyy päätösehdotuksen kohtaan 5.

Päätöshistoria

Yhteinen kirkkoneuvosto 31.10.2024 § 316

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto

1) päättää merkitä tiedoksi liitteenä esitetyt seurakuntaneuvostojen, yhteistyötoimikunnan ja seurakuntayhtymän johtoryhmän lausunnot ehdotuksesta talousarvioksi 2025 sekä toiminta- ja taloussuunnitelmaksi 2025–2027,

2) päättää antaa selostusosaan kirjatut vastineet seurakuntaneuvostojen, yhteistyötoimikunnan ja seurakuntayhtymän johtoryhmän lausuntoihin,

3) käy lähetekeskustelun talousarvion jatkovalmistelun tueksi saatujen lausuntojen pohjalta.

Käsittely

Hallintojohtaja Silander selosti asiaa.

Käsittelyn aikana käytettiin 21 puheenvuoroa.

Herttoniemen seurakunnan seurakuntaneuvoston lausunto ja siihen laadittu vastine toimitettiin luottamushenkilöille sähköpostitse 30.10.2024 ja se oli jaettu pöydille nähtäväksi. Vastine lisättiin selostustekstiin ja lausunto lisättiin osaksi tämän asian liitteenä olevaa Talousarviolausunnot-liitettä.

Saatujen lausuntojen ja käydyn lähetekeskustelun perusteella esittelijä muutti Talousarviokirjan 2. luvun 2. kappaleen ensimmäisen lauseen kuulumaan seuraavasti:

"Seurakuntien toimintaa ja alueellisia painotuksia ohjaavat osaltaan myös seurakuntien omat strategiat *Kirkko Helsingissä -strategian ohessa.*"

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Yhteinen kirkkoneuvosto 12.09.2024 § 252
14/02.00.01/2024

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 316	31.10.2024
Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 337	28.11.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 100	12.12.2024

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää:

1) hyväksyä lausunnoille lähetettäväksi ehdotuksen vuoden 2025 talousarvioksi sekä vuosien 2025–2027 toiminta- ja taloussuunnitelmaksi.

2) pyytää seurakuntaneuvostojen, yhteistyötoimikunnan ja seurakuntayhtymän johtoryhmän lausunnot ehdotuksesta vuoden 2025 talousarvioksi sekä vuosien 2025–2027 toiminta- ja taloussuunnitelmaksi. Lausunnot tulee antaa 11.10.2024 mennessä.

3) käsitellä seurakuntien, yhteistyötoimikunnan sekä seurakuntayhtymän johtoryhmän antamat lausunnot ja tasapainottamissuunnitelmat kokouksessaan 31.10.2024.

Käsittely

Hallintojohtaja Silander selosti asiaa.

Käsittelyn aikana käytettiin yhdeksän puheenvuoroa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin

Selostus, yhteinen kirkkoneuvosto 12.9.2024

Taustaa

Kirkkojärjestyksen mukaan jokaista varainhoitovuotta varten seurakuntayhtymän on viimeistään edellisen vuoden joulukuussa hyväksyttävä talousarvio. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä yhteisen kirkkovaltuuston on hyväksyttävä myös vähintään kolmea vuotta koskeva toiminta- ja taloussuunnitelma. Talousarviossa sekä toiminta- ja taloussuunnitelmassa hyväksytään seurakuntayhtymän toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio sekä toiminta- ja taloussuunnitelma on laadittava siten, että edellytykset seurakuntayhtymän yhteisten palveluiden ja seurakuntien tehtävien hoitamiseen turvataan.

Kirkkojärjestyksessä säädetään lisäksi, että talousarvioon on otettava toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Talousarvioissa on osoitettava myös taloudellisen tuloksen muodostuminen ja seurakunnan rahoitustarpeen kattaminen. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa talousarvioon brutto- tai nettomääräisenä. Helsingin seurakuntayhtymän talousarvio on laadittu osittain brutto- ja osittain nettoperiaatteen mukaan. Toimintasuunnitelmien perustana on Helsingin seurakuntayhtymän strategia Rohkeasti yhdessä.

Yhteinen kirkkoneuvosto hyväksyi 18.4.2024 kokouksessaan talousarviokehityksen seurakunnille ja yhteisille palveluille vuosille 2025–2027 sekä antoi valmisteluohjeen suunnittelulomakkeineen ja aikatauluineen.

Kirkkojärjestyksen 3 luvun 50 §:n mukaan seurakuntaneuvostolle on varattava tilaisuus antaa lausunto ennen kuin yhteinen kirkkovaltuusto tekee päätöksen seurakuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmasta ja talousarviosta.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 316	31.10.2024
Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 337	28.11.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 100	12.12.2024

Lausunto yhteistyötoimikunnalta pyydetään Kirkon yhteistoimintasopimuksen 2 luvun 3 §:n 2 mom. perusteella lähinnä henkilöstösuunnitelman näkökulmasta. Seurakuntayhtymän johtajisto ja puheenjohtajisto sopivat kesäkuussa 2024, että osana seurakuntayhtymän johtoryhmätyöskentelyn kehittämistä lausunto pyydetään myös seurakuntayhtymän johtoryhmältä.

Talousarviossa on yleisperusteluiden lisäksi käyttötalousosa, tuloslaskelmaosa, investointiosa ja rahoitusosa. Esitys vuoden 2025 talousarvioksi ja vuosien 2025–2027 toiminta- ja taloussuunnitelmaksi esitetään liitteenä.

Päätösehdotuksen perustelut

Viimeaikaisia muutoksia taloudessa

Kirkollisverotulojen kasvu vuonna 2022 ja varsinkin vuonna 2023 oli ennakkoodotuksia paljon parempi. Verotuoton kasvu on jatkunut myös vuonna 2024, joskin pienempänä. Inflaatio oli vuosina 2022 ja 2023 aikaisempiin vuosiin verrattuna selvästi korkeampi. Vaikka inflaatio on palannut matalalle tasolle, säilyy korkea kustannustaso. Kun vuoden 2023 palkankorotukset olivat poikkeuksellisen suuret ja vuoden 2024 palkankorotukset tulivat näiden korotusten päälle, kasvoivat henkilöstökulut aikaisempaa ennustetta enemmän. Siis myös henkilöstökulut ovat korkeammalla tasolla kuin kaksi vuotta sitten ennustettiin.

Talous taantui vuonna 2023 ja sama kehitys on jatkunut myös vuonna 2024, odotetun kasvun sijaan. Taloudellinen toimintaympäristö on edelleen epävakaa monista sekä kansainvälisistä että kansallisista syistä. Valtion suunnittelemilla kululeikkauksilla on mahdollisesti kokonaistaloutta heikentävä vaikutus. Talouden odotetaan kuitenkin kääntyvän kasvuun vuonna 2025.

Talousarviokehys

Esitys vuosien 2025–2027 talousarviokehyksestä perustuu yhteisen kirkkovaltuuston 25.1.2024 päättämiin vuosien 2025–2030 taloussuunnittelua ohjaaviin periaatteisiin ja päätökseen kokonaismäärärahan jakautumisesta seurakuntien ja yhteisten palveluiden kesken vuonna 2025. Periaatteiden mukaisesti a) tilikauden jäämää ei päästetä alijäämäiseksi ja b) rahavaroja ei päästetä reaaliarvokorjattuna laskemaan alle 100 milj. euron (vuoden 2021 tasoon nähden). Toimintakuluista laskettuna vuonna 2025 seurakuntien osuus on 51,72 % ja yhteisten palveluiden osuus 48,28 %.

Taloussuunnitelmassa on laadittu maaliskuussa 2024 päivitetty taloussuunnitelma vuosille 2025–2027, jossa on huomioitu uusimmat taloussuunnitelmien muun muassa ansiotulojen, inflaation ja kirkollisverotulojen kehityksestä. Kehysmäärärahan kokonaissummaa on kasvatettu laskennallisesti siten, että vuoden 2023 talousarvion henkilöstökuluja on korotettu 5,0 prosenttia vuodelle 2024 ja edelleen 5,0 prosenttia vuodelle 2025. Vuoden 2023 talousarvion muita toimintakuluja on korotettu 6,0 prosentin inflaatiokorotuksella (vuoden 2022 inflaatiovaikutus) vuodelle 2024 ja edelleen 2,5 prosentin inflaatiokorotuksella vuodelle 2025.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 316	31.10.2024
Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 337	28.11.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 100	12.12.2024

Laaditun kehysluonnoksen perusteella seurakuntien toimintamääräraha (ilman erityislisiä) kasvaa 15,2 prosenttia vuodeksi 2025 vuoden 2024 kehykseen verrattuna. Yhteisissä palveluissa kasvua on 14,4 prosenttia. Kasvuprosenttien ero johtuu yhteisen kirkkovaltuuston aikoinaan päättämästä seurakuntien ja yhteisten palveluiden määrärahojen porrastetusta tasauksesta, jossa seurakuntien määrärahaa kasvatettiin eniten vuodesta 2022 vuoteen 2023 ja sen lisäksi vielä 0,5 prosenttiyksikköä vuodesta 2023 vuoteen 2024 ja edelleen 0,5 prosenttiyksikköä vuodesta 2024 vuoteen 2025.

Vuodesta 2025 vuoteen 2026 seurakuntien toimintamääräraha ilman erityislisiä kasvaa 4,0 % ja yhteisten palveluiden 2,7 %. Edelleen vuodesta 2026 vuoteen 2027 seurakuntien osuus kasvaa 4,6 % ja yhteisten palveluiden 5,5 %. Kyseistenkin vuosien välillä seurakuntien toimintakuluihin varattava osuus kasvaa hieman yhteisiä palveluita enemmän, mutta toissuuntainen prosenttimuutos johtuu tässä toimintatuottojen odotetuista tasoista ja niiden vaikutuksesta toimintakatteeseen.

Yhteisen kirkkoneuvoston antamassa kehyksessä vuoden 2025 vuosikate oli 13,1 milj. euroa ja tilikauden ylijäämäksi 5,1 milj. euroa. Verotulojen ennustetaan kasvavan vuonna 2024 noin 2,0 prosenttia ja vuonna 2025 noin 1,0 prosenttia, jolloin vuoden 2025 verotuloksi muodostuisi 97,4 milj. euroa. Kirkollisverotuloarvio perustuu seurakunnan jäsenten ansiotulojen viime vuosien kehitykseen ja arviioon tulevasta kehityksestä. Palkkojen ja eläkkeiden suurehkot korotukset tukevat edelleen verotulojen hyvää kehitystä ainakin vielä vuosina 2024 ja 2025. Tämän jälkeen verotulojen kasvun odotetaan päättyvän. Riski verotuoton alenemisesta on kaiken aikaa suurehko.

Investointien taso määräytyy samoin yhteisen kirkkovaltuuston 25.1.2024 päättämän vuosien 2025–2030 taloussuunnittelua ohjaavien periaatteiden mukaisesti. Investointimääräraha vuonna 2025 on 18,8 milj. euroa ja kiinteistöjen myyntien tuloarvio 4,0 milj. euroa. Suunnitelmavuosien 2026 ja 2027 investointimäärärahat ovat 22,8 ja 14,0 milj. euroa, ja kiinteistömyyntien tuloarviot vastaavasti 5,0 ja 3,0 milj. euroa.

Strategia

Yhteinen kirkkovaltuusto päätti tammikuussa 2024 *Rohkeasti merkityksellinen – Kirkko Helsingissä 2030* -strategiasta.

Toiminta- ja taloussuunnitelman lähtökohtana ovat Kirkko Helsingissä -strategian visio: **Olemme kasvava kristillinen yhteisö olla, tulla ja toimia** sekä valinnat: **Toimimme monikielisenä hengellisenä yhteisönä. * Olemme merkityksellinen nuorille aikuisille, * Vahvistamme hyvän tekemisen verkostoja ja * Rakennamme toivon teoilla parempaa huomista.*

Käyttötalousosa

Talousarvion käyttötalousosassa asetetaan toiminnalliset tavoitteet ja myönnetään määrärahat niiden toteuttamiseksi yhteiselle hallinnolle, seurakunnille (seurakunnallinen toiminta), yhteisen seurakuntatyön osastoille, viestinnälle, mediatoimitukselle ja avustuksille (yhteiset seurakunnalliset tehtävät), ympäristö- ja hautaustoimelle sekä kiinteistötoimelle.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 316	31.10.2024
Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 337	28.11.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 100	12.12.2024

Yhteinen kirkkoneuvosto antoi huhtikuussa 2024 käyttötalouden määräraha-kehikseksi vuodelle 2025 yhteensä 93,6 milj. euroa. Summa sisältää myös 1,4 milj. euron tasapainotusmäärärahan ja 2,9 milj. euron määrärahan käytöstä poistettavien rakennusten purkukustannuksiin.

Vuoden 2026 kehyksessä on 900 000 euron määräraha seurakuntavaaleja varten. Summasta esitetään budjetoitavaksi 50 000 euroa jo vuoden 2025 talousarvioon ja näin seurakuntavaalien vuoden 2026 kehys on 850 000 euroa. Seurakuntavaalien järjestämisestä syntyy kustannuksia jo vuonna 2025. Vaalien suunnittelua ja toteutusta varten palkataan projektipäällikkö 1.7.2025 alkaen.

Kokonaismäärärahan jakautuminen vuonna 2025

<i>milj. euroa</i>	määrärahat	toiminnan määrärahan %-osuus
Seurakunnat, yht.	49,028	
toiminnan määräraha	47,310	55,9 %
tasapainotusmääräraha (2023–2025)	0,250	
tasapainotuslisämääräraha (2024–2025)	1,400	
vieraskielinen työ	0,068	
Yhteiset palvelut, yht	40,284	
toiminnan määräraha	37,384	44,1 %
rakennusten purkukulu	2,850	
seurakuntavaalit	0,050	
Muut yhteiset, yht	4,278	
strategian toimeenpanomääräraha	2,000	
tarveharkintainen mr.	1,608	
suorituslisät (srk:t ja yhtymä)	0,670	
<i>toiminnan määrärahat yht.</i>	<i>84,687</i>	<i>100,0 %</i>
yhteensä	93,591	

Vieraskielisen työn 68 000 euron suuruinen erityismääräraha jakautuu seuraavasti: Matteus församling 30 200 euroa englannin- ja venäjänkieliselle työlle, Herttoniemen seurakunta 15 100 euroa arabiankieliselle työlle ja Kallion seurakunta 22 700 euroa kiinän- ja vironkieliselle työlle.

Annetussa talousarviokehyksessä ei ole otettu huomioon edellisten vuosien säästöjen mahdollista käyttöä.

Käyttötalouden toiminnan määrärahan 84,687 milj. euroa jako vuonna 2025: seurakunnat 55,9 %, yhteiset palvelut 44,1 %.

Seurakunnallisen toiminnan määräraha on jaettu seurakunnille yhteisen kirkkovaltuuston 27.1.2022 vahvistamien jakoperiaatteiden mukaan. Samalla

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 316	31.10.2024
Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 337	28.11.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 100	12.12.2024

päätettiin sisäisten vuokrien määräytymisperusteet. Molemmat vuosiksi 2023–2025 seuraavasti:

- A. Suorituslisiä varten varataan määrärahat KirVESTES:n mukaisesti. Vieraskielisen työn lisä on 68 000 euroa vuodessa.
- B. Sisäisten vuokrien tasapainotusmääräraha: 750 000 euroa vuonna 2023, 500 000 euroa vuonna 2024 ja 250 000 euroa vuonna 2025.
- C. Tasapainotuslisämääräraha seurakunnille 1,4 milj. euroa vuosille 2024 ja 2025.
- D. Jako suomen- ja ruotsinkielisiin seurakuntiin: Ruotsinkielisten seurakuntien vähemmistölisä 1,6 % otetaan päältä pois. Loput määrärahasta jaetaan seuraavilla kriteereillä: seurakuntien jäsenmäärä 70 % (jossa ikäpainotus 0–18-vuotiaat 30 %), seurakuntien alueella asuvien henkilöiden määrä 30 %.
- E. Suomenkielisten seurakuntien määrärahan jako: ensin Tuomiokirkkoseurakunnalle erityislisiä 2,3 %, joka lisätään seurakunnan jako-osuuteen. Määrärahat suomenkielisille seurakunnille jaetaan seurakunnan jäsenmäärän (70 %), johon sisältyy 0–18-vuotiaiden ikäpainotus, ja seurakunnan alueella asuvien henkilöiden määrän perusteella (30 %).
- F. Ruotsinkielisten seurakuntien määrärahan jako: Ruotsinkielisten seurakuntien vähemmistölisä lisätään jaettavaan määrärahaan. Määräraha jaetaan seuraavilla kriteereillä seurakunnille: seurakuntien jäsenmäärä 70 % (jossa ikäpainotus 0–18-vuotiaat 30 %), seurakuntien alueella asuvien henkilöiden määrä 30 %.
- G. Sisäisten vuokrien tasapainotusmäärärahan lisääminen seurakuntien jako-osuuksiin:
  - a. Tasapainotusmääräraha jaetaan niiden seurakuntien kesken, joilla toimintaan jäävä määräraha pieneni vuoden 2023 kehyksessä vuoteen 2022 verrattuna jo ilman päätettyjen kokonaismäärärahaleikkausten vaikutusta.
  - b. Tasapainotusmääräraha jaetaan kyseisille seurakunnille kunkin seurakunnan toimintaan jäävän määrärahan negatiivisen muutoksen suhteessa.
    - i. Toimintaan jäävän määrärahan muutoksen laskennassa sovelletaan investointien yhteydessä syntyvien kertaluonteisten, ei-aktivoitavien kulujen osalta viiden vuoden laskennallista keskiarvolukua.

Rippikoulumäärärahojen tasaus seurakuntien kesken on toteutettu vuodesta 2023 alkaen sisäisenä laskutuksena seurakuntien välillä jälkikäteen, toteutuneiden kustannusten mukaisesti.

Vuodelle 2024 siirtyviä jäämiä (säästöjä) sekä lisämäärärahoja oli seuraavasti:

Jäämät (säästöt) 31.12.2023 yhteensä	4 908 061
josta seurakuntien osuus yhteensä	1 996 002
josta yhteisten seurakunnallisten tehtävien osuus yhteensä	2 912 059

Vuoden 2024 talousarviossa kertyneitä säästöjä ja lisämäärärahoja on arvioitu käytettävän yhteensä 2,3 milj. euroa. Vuoden 2025 talousarviossa seurakuntien säästöt kasvavat 1,6 milj. eurolla. Yhteisten seurakunnallisen työ käyttää aikaisempia säästöjä 0,2 milj. euroa ja mediatoimituksen säästöt kasvavat 0,3 milj. euroa. Yhteisten palveluiden yksiköistä käyttötalouden jäämien (säästöjen) siirtomahdollisuus ei koske hallinto-osastoa, kiinteistöosastoa, hautaustointia,

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 316	31.10.2024
Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 337	28.11.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 100	12.12.2024

viestintää eikä yhteiseen seurakunnalliseen työhön budjetoituja avustuksia. 12 seurakuntaa on budjetoitu vuodelle 2025 testamenttivarojen tuloutusta yhteensä n. 0,358 milj. euroa.

Sisäiset vuokrat

Sisäiset vuokrat määräytyvät vuosina 2023–2025 yhteisen kirkkovaltuuston tekemän päätöksen mukaisesti kunkin kiinteistön ja toimitilan toissavuoden toteutuneiden kustannusten (käyttömenot + vuosikorjaukset + poistot + kertaluonteiset kulut) mukaisina, suhteutettuna seurakunnan / yksikön käytössä olevien neliöiden määrään. Kiinteistöosaston hallinnon kulut käsitellään erillään kiinteistöjen ja toimitilojen ylläpitokuluista, toisin sanoen niitä ei kohdisteta kohteiden ylläpitokuluihin.

Sisäisten vuokrien veloituksen perusteena käytettävä neliömäärä määräytyy kunkin toimijan edellisvuoden helmikuun loppuun mennessä antaman tilankäyttötarveilmoituksen perusteella. Investointien yhteydessä aiheutuvat, ei-aktivoitavat, kertaluonteiset kulut on kohdistettu sisäisiin vuokriin 1.1.2023 alkaen erillisten, yhteisen kirkkovaltuuston hyväksymien jaksotuseriaatteiden mukaisesti.

Ulkopuolelta vuokrattavien tilojen osalta sisäinen vuokra on määräytynyt 1.1.2023 alkaen todellisten vuokrakulujen suuruusena, lisättynä kohteeseen kohdistuvilla ylläpitokuluilla. Ulkopuolelta vuokrattavien tilojen osalta tiloja käyttävä seurakunta tai yhteisten palveluiden yksikkö sitoutuu maksamaan sisäisen vuokran koko vuokrasopimuksen voimassaolon ajan.

Sisäiset vuokrat määräytyvät vuosina 2023–2025 kunkin kiinteistön ja toimitilan toissavuoden toteutuneiden kustannusten (käyttömenot + vuosikorjaukset + poistot + kertaluonteiset kulut) mukaisina, suhteutettuna seurakunnan / yksikön käytössä olevien neliöiden määrään. Kiinteistöosaston hallinnon kulut käsitellään erillään kiinteistöjen ja toimitilojen ylläpitokuluista, toisin sanoen niitä ei kohdisteta kohteiden ylläpitokuluihin. Sisäisiin vuokriin ei kohdisteta erillisiä indeksikorotuksia.

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosassa on käyttötalouden tuottojen ja kulujen erotuksen, eli toimintakatteen, lisäksi arviot verotuloista, valtionrahoituksesta, kirkon rahastomaksuista, verotuskustannuksista, rahoituseristä, käyttöomaisuuden poistoista sekä varausten ja rahastojen muutoksista. Tuloslaskelmaosa osoittaa, kuinka vuotuiset tuotot riittävät kattamaan vuotuiset toimintakulut ja rahoituskulut sekä tilikaudelle kohdistetut (käytössä olevien rakennusten) poistot.

Kirkollisveron määrään vaikuttavat talouden yleisen kehityksen lisäksi veroperustemuutokset, työllisyystilanne, kirkollisveroprosentin suuruus, seurakunnan jäsenten ansiotulojen ja eläketulojen kehitys sekä niitä saavien lukumäärät. Jäsenmäärän arvioidaan laskevan vuosina 2025–2027 vuosittain keskimäärin vajaat kaksi prosenttia, eli noin 5 500 henkeä vuodessa. Verotettavia ansiotuloja saavien määrä vähenee suurin piirtein samassa suhteessa. Ansioiden yhteissumman arvioidaan kuitenkin edelleen kasvavan vuonna 2024. Yhteinen kirkkovaltuusto päätti 13.6.2024 kirkollisveroprosentiksi 1,0. Verotuottoarvio

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 316	31.10.2024
Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 337	28.11.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 100	12.12.2024

perustuu vuoden 2023 verokertymään, johon on tehty kahden prosentin korotus vuodeksi 2024 ja yhden prosentin korotus vuodeksi 2025. Tuloarvio 2025 on 97,4 milj. euroa. Suunnitelmavuosien verotuoton arvioidaan pysyvän tällä tasolla. Ennustetta arvioidaan vuosittain ja korjataan tarvittaessa.

Maan hallitus on tehnyt 2.7.2024 esityksen muuttaa laissa valtionrahoituksesta ev.-lut. kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin olevan 2 §:n. Muutoksella rahoituksen tasoa alennettaisiin pysyvästi lähes 20 milj. eurolla. Tämä tarkoittaisi Helsingin seurakuntayhtymän rahoitusosuuden pienenemistä noin 2,1 milj. eurolla (n. -15,5 %). Leikkausta perustellaan valtiontalouden heikolla tilalla ja kunnallisverotuksen verotusperustemuutoksilla, joilla on positiivinen vaikutus kirkollisveron tuottoon. Leikkausta on kirkon taholta arvosteltu voimakkaasti ja kirkkohallituksen täysistunto on 21.8.2024 antamassaan lausunnossa laajasti perustellen vastustanut ehdotettua leikkausta. Lain on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2025. Asian päättää eduskunta. Lisäksi on valmisteilla muutos kirkon omaan päätökseen rahoituksen jakoperusteista seurakuntatalouksille ja Kirkkohallitukselle. Jakoperusteiden mahdollisesta muuttamisesta päätettäneen marraskuun 2024 kirkolliskokouksessa. Tällöin selviää myös, millä aikataululla mahdollinen muutos olisi astumassa voimaan.

Maksut kirkon keskushallinnolle on arvioitu olevan vuonna 2025 yhteensä 10,3 milj. euroa. Summaan sisältyy keskusrahasto- ja eläkerahastomaksut. Keskusrahastomaksulla rahoitetaan kirkkohallituksen ja tuomiokapitulien toiminta sekä joitakin seurakunta-avustuksia. Eläkerahastolle maksetaan kirkollisverotuottoon perustuvaa eläkerahastomaksua ja palkkaperusteista eläkemaksua.

Vuoden 2025 talousarvioehdotus on ylijäämäinen. Vuosikate (tulojen ja menojen erotus) on 17,0 milj. euroa. Vuoden 2025 talousarvion poistojen määrä on 7,3 milj. euroa. Tilikauden tulos on 9,6 milj. euroa ja tilikauden ylijäämä 10,2 milj. euroa.

Sijoitustoiminta

Seurakuntayhtymän sijoitusten allokointi toteutetaan yhteisen kirkkoneuvoston hyväksymän sijoitussuunnitelman mukaan. Sijoitustoiminnassa käytetään eettisesti korkeatasoisia varainhoitajia ja sijoitustoiminnassa suositetaan positiivisen arvottamisen vaihtoehtoa, eli vastuullisten yritysten suosimista sijoituskohteina. Yhteisen kirkkoneuvoston valitsema, asiantuntijaelimenä toimiva sijoitusneuvottelukunta on keskeisessä asemassa seurakuntayhtymän sijoitustoiminnan sekä yksittäisten sijoitusratkaisujen suunnittelussa. Rahavarojen sijoitusten sijoituspäätökset tekee hallintojohtaja yhteisen kirkkoneuvoston päättämään rajaan asti ja sen ylittävältä osalta yhteinen kirkkoneuvosto. Kiinteistösijoituksista vastaa puolestaan kiinteistöjohtaja ja yhteinen kirkkoneuvosto. Korke- ja osakesalkun varainhoito kilpailutettiin vuoden 2021 alussa ja päävarainhoitajana on kevästä 2021 lähtien toiminut eQ Varainhoito Oy.

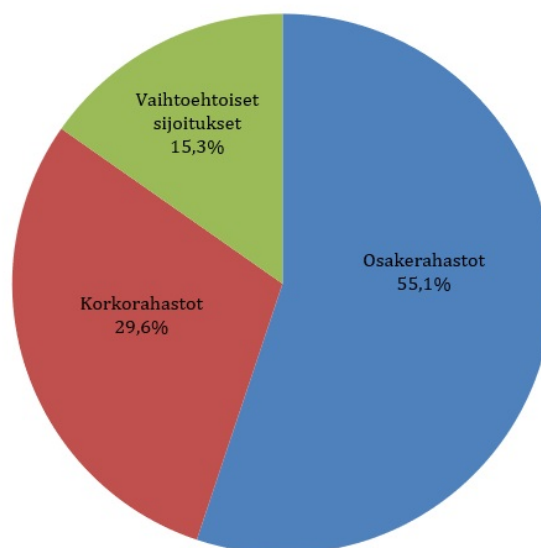
Seurakuntayhtymän nykyinen sijoitussuunnitelma on ollut käytössä vuoden 2024 alusta lähtien. Sijoitussuunnitelma sisältää muun muassa linjauksen seurakuntayhtymän neutraaliallokaatiosta ja siihen sovellettavista maksimi- ja minimirajoista. Sijoitusneuvottelukunta vahvistaa neutraaliallokaation ja sijoitussuunnitelman muiden linjausten pohjalta kulloinkin sovellettavan taktisen allokaation.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 316	31.10.2024
Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 337	28.11.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 100	12.12.2024

Seurakuntayhtymän sijoituksista oli 31.7.2024 tilanteessa rahavarojen sijoituksia yhteensä noin 251,8 milj. euroa. Seurakuntayhtymän eQ Varainhoidon sijoitussalkku sisältää osakerahastoja, lyhyen koron rahastoja, pitkän koron rahastoja sekä vaihtoehtoisista sijoituksista Private Equity - ja Private Credit -rahastoja. Salkun riskitaso on hallittu riittävällä hajauttamisella. Vaihtoehtoisten sijoitusten salkku sisältää merkittävän määrän erilaisia vaikuttavuusrahastoja, kuten Trill Impact -rahastoa, Korkian Aurinkoenergiarahastoa, Uusiutuva Energia -rahastoa ja Renewables & Energy Infrastructure -rahastoa, Trill Impact Microfinance Credit -rahastoa, Blue Orchard Sustainable Assets -rahastoa, UB:n Forest Industry Green Growth -rahastoa ja UB Nordic Forest -rahastoa sekä Nordean Global Climate Engagement -rahastoa. Salkussa on mukana myös NEST Capital -rahastoa, Osuuspankin R2 Crystal -hedgerahastoa, Trill Impactin Ventures-rahastoa, Hamilton Lanen Large Buyout Club -rahastoa ja Venture Capital Club -rahastoa sekä Nordean Private Equity Co-Investment -rahastoa.

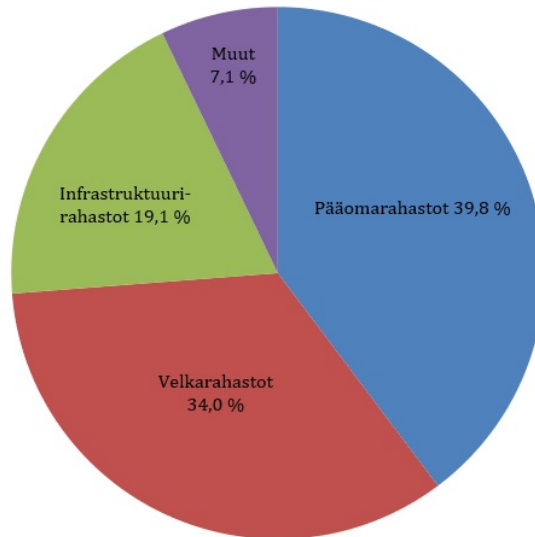
Vuoden 2025 aikana seurakuntayhtymän sijoitustoimintaa pyritään kehittämään entisestään ottamalla käyttöön uusi, sekä rahavarojen sijoitukset että kiinteistösijoitukset yhdistävä koontiraportointi, liittymällä vastuullista sijoittamista Suomessa edistävän Finsifin jäseneksi sekä hankkimalla uusia vaihtoehtoisia sijoituksia.

Rahavarojen sijoitukset 31.7.2024

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 316	31.10.2024
Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 337	28.11.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 100	12.12.2024

Vaihtoehtoiset sijoitukset

Investoinnit

Helsingin seurakuntayhtymässä kiinteistöinvestointeja suunnitellaan pidemmällä aikavälillä hankkeiden priorisointeihin pohjautuen. Tästä suunnittelusta nostetaan talousarviovuoden ja kahden sitä seuraavan vuoden TTS-kauden investointiohjelma.

Seurakuntayhtymän varat eivät tule riittämään kaikkien kiinteistöjen kunnan edellyttämien peruskorjausten tekemiseen. Vuoden 2024 loppupuolella käsitellyssä oleva uusi kiinteistöstrategia ja siihen liittyvä tulevaisuuden toimitilaverkon suunnittelu tulevat määrittelemään kohteet, joihin lähivuosina investoidaan. Samanaikaisesti tulevien vuosien investointien määrärahaso on laskemassa huomattavasti, minkä vuoksi kiinteistökannan kunnan odotetaan heikentyvän. Kiinteistöinvestointien pitkän tähtäimen suunnittelu on erityisen tärkeää, että vähenevät investointirahat käytetään lähitulevaisuudessa kohteisiin, joiden pitkäaikaiseen käyttöön on sitouduttu.

Seurakuntayhtymän kiinteistösijoitusmahdollisuuksia hyödynnetään aktiivisesti mm. maaomaisuutta kaavoittamalla, kaavamuutoksilla, käyttötarkoituksen muutoksilla sekä realisoimalla tarpeettomaksi jääviä kiinteistöjä. Maanvuokraus mahdollistaa seurakuntayhtymälle pitkäaikaista tasaista tuloa verotulojen lisäksi.

Talousarviovuoden 2025 kiinteistöinvestointien määrä on 17,8 milj. euroa. Tämän lisäksi talousarviovuonna 2025 suunnitellaan tehtäväksi 1 milj. euron määrällä tietohallintoinvestointeja. Osa tarpeellisista perusparannusinvestoinneista joudutaan siirtämään suunnittelukauden jälkeisille vuosille. Vuosille 2026 ja 2027 esitetyt investointimääräraharaukset ovat tässä vaiheessa vielä kiinteistöittäin karkeita arvioita, mutta investointien kokonaistasoa voidaan pitää hyvin suuntaa antavina ko. vuosien kokonaisinvestointitarvetta suunniteltaessa.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 316	31.10.2024
Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 337	28.11.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 100	12.12.2024

Kaavakehitys ja kiinteistösijoitustoiminta

Kiinteistösijoitusten arvo määritetään muutaman vuoden välein. Kiinteistösijoitukset koostuvat seurakuntayhtymän omistamista asunnoista, liike- ja toimistotiloista sekä kaavoitetusta maaomaisuudesta. Kiinteistöistä on tehty ja tehdään kannattavuus selvityksiä, riskiarvioita ja rahoituslaskelmia. Uusien kohteiden käynnistämiseksi ollaan pidättyväisiä. Asuntovuokrauksen markkinassa on ollut viime vuosina turbulenssia. Tavoitteena on vähentää kiinteistösijoitustoiminnan lainamäärää maksamalla sijoituskohteiden myynneistä saatavilla tuloilla lainoja pois ennakkoon siltä osin kun lainan takaisinmaksusta ei aiheudu ylimääräisiä kustannuksia.

Kannelmäen kirkon tontilla on käynnissä kaavakehityshanke, jossa suunnitellaan nykyisen seurakuntarakennuksen korvaamista uudisrakennuksella. Uudisrakennusosaan sijoittuisi seurakunnan tilojen lisäksi muutamia asuntoja.

Roihuvuoren kirkon tontin kaavakehityshanketta on viety eteenpäin yhteistyössä kaupungin asemakaavoituksen kanssa. Tarkoituksena on purkaa tontilla sijaitseva sisäilmaongelmainen matala siipirakennus, ja mahdollistaa tontin ja koko korttelin täydennysrakentaminen asuinkerrostalohankkeilla. Jakomäen kirkon tontin kaavakehitysmahdollisuuksia on selvitetty viitesuunnitelmien avulla.

Kustannusten karsimiseksi pyritään luopumaan tulevaisuuden kehittymismahdollisuuksiltaan heikoista maa-alueista ja sijoituskiinteistöistä, kuten esim. Vuosaaren hautausmaa-alueeksi varatusta alueesta.

Vielä kaavoittamatta olevien Hiekkaharjun alueen Räckhalsin tilan maiden kaavoitusta edistetään tulevina vuosina yhdessä Vantaan seurakuntayhtymän ja Vantaan kaupungin kanssa.

Nykyisen kiinteistösijoituskannan edellyttämät investoinnit, uudisrakentaminen, maankäyttö-sopimusmaksut ja yhtiölainojen lyhennykset ovat vuonna 2025 noin 3,7 milj. euroa ja TTS-kaudella 2025–2027 yhteensä n. 11,2 milj. euroa. Näistä investoinneista sijoituskiinteistöihin kohdistuvien lainojen lyhennysten määrä on taloussuunnitelmakaudella 2025–2027 noin 8,5 milj. euroa, vuonna 2025 2,8 milj. euroa. Käyttötalouden kiinteistöjen lainojen lyhennysten määrä taloussuunnitelmakaudella 2025–2027 on noin 1,6 milj. euroa, vuonna 2025 noin 0,5 milj. euroa. Taloussuunnitelmakaudella 2025–2027 kaikkien kiinteistölainojen lyhennysten kokonaismäärän arvioidaan olevan noin 10 milj. euroa, vuonna 2025 noin 3,3 milj. euroa.

Kiinteistösijoitussalkun sisältöä pyritään jatkuvasti muokkaamaan siten, että ikääntyneestä ja paljon korjausvastuuta sisältävää kiinteistökantaa pyritään realisoimaan. Myös maapohjan omistus on keskeisessä roolissa luopumispäätöksissä. Vuosina 2025–2027 vuosittain myytäväksi suunniteltavien kiinteistöjen tasearvo on noin 12 milj. euroa, vuonna 2025 noin 4 milj. euroa. Myynneistä ei odoteta saatavan myyntivoittoa. Kiinteistösijoitussalkun sisältö arvioidaan laajasti yhdessä sijoitusneuvottelukunnan kanssa.

Rahoitusosa

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 316	31.10.2024
Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 337	28.11.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 100	12.12.2024

Tulorahoitus muodostuu vuosikatteesta, joka on 17,0 milj. euroa. Investoinnit ja pysyvien vastaavien myyntivoitot ovat yhteensä 14,8 milj. euroa. Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta on 2,2 milj. euroa positiivinen.

Rahoitustoiminnan kassavirtaa ei budjetoida, joten talousarviossa rahavarojen määrä kasvaa 2,2 milj. euroa. Talousarvion mukaan rahavarat vuoden 2025 lopussa olisivat 222,4 milj. euroa. Suunnittelukaudella 2025–2027 rahavarojen määrä vähenisi 2,4 miljoonalla eurolla.

Vaikutusten ja riskien arviointi

Lapsivaikutukset: Päätöksellä on laajat lapsiasian vaikutukset, koska useat seurakuntien työmuodot ja yhteisten palveluiden yksiköiden tehtävät koskevat lapsia ja perheitä. Myös nuoret ovat seurakuntien toiminnan kohteina laajasti mm. rippikouluissa.

Talous-, henkilöstö- ja ympäristövaikutukset: Talousarviolla ja toiminta- ja taloussuunnitelmalla ohjataan seurakuntayhtymän taloutta, henkilöstöä ja päätöksellä on vaikutusta ympäristöön.

Riskit: Talousarvion ja toiminta- ja taloussuunnitelman suurin riski kohdistuu jäsenistön määrän kehitys ja jäsenistön verotettavan tulon kasvun jatkuminen. Jäsenmäärä on alentunut jo usean vuoden ajan, mutta verotettavien tulojen määrä toistaiseksi kasvanut talouden kasvun mukana.

Lisätiedot

Hallintojohtaja Juha Silander, juha.silander@evl.fi

Liitteet

- 1 Talousarviokirja 2025
- 2 Talousarviolausunnot
- 3 Vastineet talousarviolausuntoihin

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 338	28.11.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 101	12.12.2024

Vuoden 2024 talousarvion 5. muutos

Yhteinen kirkkovaltuusto 12.12.2024 § 101
10/02.00.01/2024

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkovaltuusto päättää:

KÄYTTÖTALOUSOSA

1) poistaa talousarvion käyttötalousosasta toimintakuluja 985 818 euroa selostusosassa kuvatulla tavalla.

INVESTOINTIOSA

2) siirtää investointimäärärahoja eri hankkeiden välillä yhteensä 7 847 222 euroa selostusosassa ja liitteessä "TA-muutos 5 investoinnit 2024" kuvatulla tavalla.

Hankkeiden välillä siirtyvien määrärahojen summa on nolla euroa.

3) poistaa investointimäärärahoja talousarvion investointiosasta yhteensä 697 016 euroa selostusosassa ja liitteessä "TA-muutos 5 investoinnit 2024" kuvatulla tavalla.

Käsittely

Hallintojohtaja Juha Silander selosti asiaa.

Pöydille oli jaettu korjauttu versio liitteenä olevasta rahoituslaskelmasta.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Yhteinen kirkkoneuvosto 28.11.2024 § 338

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että se päättää:

KÄYTTÖTALOUSOSA

1) poistaa talousarvion käyttötalousosasta toimintakuluja 985 818 euroa selostusosassa kuvatulla tavalla.

INVESTOINTIOSA

2) siirtää investointimäärärahoja eri hankkeiden välillä yhteensä 7 847 222 euroa selostusosassa ja liitteessä "TA-muutos 5 investoinnit 2024" kuvatulla tavalla.

Hankkeiden välillä siirtyvien määrärahojen summa on nolla euroa.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 338	28.11.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 101	12.12.2024

3) poistaa investointimäärärahoja talousarvion investointiosasta yhteensä 697 016 euroa selostusosassa ja liitteessä ”TA-muutos 5 investoinnit 2024” kuvatulla tavalla.

Käsittely

Hallintojohtaja Silander selosti asiaa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Taustaa

Kirkkojärjestyksen mukaan talousarviovuoden aikana tehtävästä talousarvion muutoksesta päättää yhteinen kirkkovaltuusto, eikä muutosehdotuksesta tarvitse hankkia seurakuntaneuvoston lausuntoa, jos muutos ei vaikuta oleellisesti seurakunnan toimintaan. (KJ 6:3)

Päätösehdotuksen perustelut

KÄYTTÖTALOUSOSA

Hautaus-toimen toimintakuluihin esitetään 14 182 euron lisätalousarviota. Maunulan uurnalehdon huopakaton uusiminen oli budjetoitu taseeseen aktivoitavaksi investointihankkeeksi. Hanke toteutui aktivointirajaa (20 000 euroa) pienemmin kustannuksin, 14 182 euroa.

Kiinteistötoimen talousarvion toimintakuluja esitetään pienennettävän 1,0 milj. euroa. Pienennys koostuu kolmesta kuluerästä: kiinteistötoimen investointihankkeiden toimintakuluksi kirjattavan menon määrän arvioidaan toteutuvan 0,7 milj. euroa budjetoitua pienempänä, sähkölukujen arvioidaan toteutuvan vuoden 2023 tasolla, 0,4 milj. euroa budjetoitua pienempinä, toimintakuluihin kirjattava osa kiinteistöveroista toteutui 0,1 milj. euroa budjetoitua suurempana.

INVESTOINTIOSA

Viidennessä investointitalousarviomuutoksessa osoitetaan määrärahat käynnissä oleville tai vielä vuoden 2024 aikana käynnistyville investointihankkeille, yhteensä 7 847 222 euroa.

Määrärahat hankkeille osoitetaan talousarviossa olevista yleisistä investointimäärärahoista (TA-tasoiset investointimäärärahat), jotka on tarkoitettu kohdistettaviksi yksittäisille hankkeille, sekä sellaisista vuoden 2024 alkuperäisen talousarvion hankekohtaisista määrärahoista, joissa investointi jää toteutumatta kokonaan tai osittain.

Määrärahojen siirtojen lisäksi talousarvion investointiosasta poistetaan yhteensä 697 016 euroa investointimäärärahaa sellaisista hankkeista, joita ei toteuteta tai jotka ovat toteutuneet / toteutuvat talousarviomäärärahaa pienemmin kustannuksin.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 338	28.11.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 101	12.12.2024

Miinusmerkki hankeotsikon euromäärän edessä tarkoittaa määrärahan pienentämistä tai poistamista ja plusmerkki hankkeelle osoitettavaa lisämäärärahaa.

HAUTAUSTOIMI

Rakennusten peruskorjaus ja -parannus

2006296 Maunulan huoltoalueen varastorakennus -30.000 euroa (määräraha poistetaan)

Hanke toteutui alle aktivointirajan suunniteltua pienemmin kustannuksin käyttötaloudesta. Hankkeelle varattu investointimääräraha jää käyttämättä.

2009702 Hietaniemen uuden huoltorakennuksen muutostyöt +598.282 euroa

Hanke sisältää Hietaniemen hautausmaan huoltorakennuksen muutostyöt, laajennuksen ja neuvottelutilan rakentamisen käyttäjän toiminnan tarpeisiin. Hanke toteutuu hyväksytyin kustannusarvion puitteissa ja valmistunee vuonna 2024. Talousarviomuutoksella esitetään varattavaksi hankkeen toteutukseen tarvittavat varat, 598.282 euroa. Varat määrärahaan kohdistetaan TA-tason yleismäärärahoista sekä muilta hankkeilta käyttämättä jäävistä siirrettävissä olevista määrärahoista.

2001279 TA-taso Hautaustoimen rakennusten peruskorjaukset ja -parannukset -200.000 euroa

Hautaustoimelle yhteisesti varatuista määrärahoista osoitetaan varat toteutettaville hankkeille.

2002589 TA-taso Malmin hautausmaa rakennusten peruskorjaus +40.000 euroa

Malmin hautausmaan rakennusautomaatiikan uudistamiseen esitetään varattavaksi 40.000 euroa. Varat hankkeelle osoitetaan TA-tason yleismäärärahoista sekä muilta hankkeilta käyttämättä jäävistä siirrettävissä olevista varoista.

2002590 TA-taso Honkanummen hautausmaa rakennusten peruskorjaus -7.975 euroa (määräraha poistetaan)

Honkanummen hautausmaan lämmönjakokeskuksen uusimisen investointikustannus toteutui 144.352 euron määräisenä. Vuoden 2024 osuus investointimenosta toteutui 7.975 euroa budjetoitua pienempänä.

Maa- ja vesirakentaminen

2002600 TA-taso Hautaustoimen maa- ja vesirakentaminen -100.000 euroa

Hautaustoimelle yhteisesti varatuista määrärahoista osoitetaan varat toteutettaville hankkeille.

2002592 TA-taso Hietaniemen hautausmaa maa- ja vesirakentaminen +130.000 euroa

Hietaniemen uurnalehdon sadevesien ohjaamishankkeeseen esitetään varattavaksi 100.000 euron määräraha.

Hietaniemen uurnalehdon aluesähkökeskusten uusintaan esitetään varattavaksi 30.000 euron lisämääräraha.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 338	28.11.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 101	12.12.2024

Määrärahat Hietaniemen hautausmaan maa- ja vesirakentamishankkeisiin osoitetaan TA-tason yleismäärärahoista sekä muilta hankkeilta käyttämättä jäävistä siirrettävissä olevista varoista.

2002593 TA-taso Malmin hautausmaa maa- ja vesirakentaminen +20.000 euroa

Malmin kalmistotien jalankulun ja valaistuksen suunnitteluun ja toteutuksen käynnistämiseen osoitettiin talousarviossa 2024 35.000 euron määräraha. Hankkeen toteutukseen tarvitaan 55.000 euroa. Hankkeelle esitetään varattavaksi 20.000 euron lisämääräraha.

Lisämääräraha Malmin hautausmaan maa- ja vesirakentamishankkeeseen osoitetaan TA-tason yleismäärärahoista sekä muilta hankkeilta käyttämättä jäävistä siirrettävissä olevista varoista.

Koneet ja kalusto

2002587 TA-taso Hautausmaiden koneet ja kalusto -50.000 euroa

Hautaus toimelle yhteisesti varatuista määrärahoista osoitetaan varat toteutettaville hankkeille.

2002596 TA-taso Maunulan uurnalehto koneet ja kalusto +2.728 euroa

Maunulan uurnalehdon kiinteistötraktorin hankinta toteutui 2.728 euroa budjetoitua 180.000 euron määrää suurempana. Hankkeelle esitetään 2.728 euron lisämäärärahaa.

Lisämääräraha Maunulan uurnalehdon kiinteistötraktorihankintaan osoitetaan TA-tason yleismäärärahoista sekä muilta hankkeilta käyttämättä jäävistä siirrettävissä olevista varoista.

KIINTEISTÖTOIMI

Uudisrakennukset

2007454 Kannelmäen kaavakehitys ja rakentaminen -200.000 euroa

Hanke toteutuu investointitilausnumerolla 2010686. Investointitilausnumerolle 2007454 varatut varat siirretään investointitilausnumerolle 2010686.

Rakennusten peruskorjaus ja -parannus

2000900 Tuomiokirkko +3.368.290 euroa

Tuomiokirkon julkisivujen huoltokorjaushankkeen toteutukseen esitetään varattavaksi lisämääräraha 3.368.290 euroa. Hanke toteutuu hyväksytyyn kustannusarvion 5,9 milj. euroa puitteissa. Varat hankkeen lisämäärärahaan osoitetaan TA-tason yleismäärärahoista ja muilta hankkeilta käyttämättä jäävistä siirrettävissä olevista määrärahoista.

2005183 Malmin kirkko +400.000 euroa

Malmin kirkon peruskorjaushankkeen toteutukseen esitetään varattavaksi 400.000 euron lisämääräraha. Hanke toteutuu kokonaisuudessaan hyväksytyyn kustannusarvion 14,6 milj. euroa puitteissa. Hankkeen taseeseen aktivoitava määrä toteutuu lisätalousarvion verran budjetoitua suurempana. Vastaavasti hankkeen tuloslaskelman kuluksi kirjattava määrä toteutuu budjetoitua pienempänä. Varat hankkeelle osoitetaan TA-tason yleismäärärahoista ja muilta hankkeilta käyttämättä jäävistä siirrettävissä olevista määrärahoista.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 338	28.11.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 101	12.12.2024

2006236 JohanneksenkirKKo pieni kappeli -34.654 euroa (määräraha poistetaan)

Kappelin rakentamisen toteuttamista lykätään, kunnes seurakunta on päättänyt kirkon käyttämisestä. Hankkeelle varatun määrärahan käyttöaika päättyy.

2006238 Maunulan kirkko korjaukset -50.000 euroa

Maunulan kirkkoon tarvittaviin akuutteihin korjauksiin suunnitteluineen siirrettiin vuodelta 2023 määräraha 528.388 euroa. Määrärahasta esitetään 50.000 euroa kohdistettavaksi kirkon rasvanerotuskaivon uusimiseen.

2012059 Maunulan kirkko Rasvanerotuskaivon uusiminen +50.000 euroa

Maunulan kirkon rasvanerotuskaivon uusimiseen esitetään 50.000 euron määräraha. Määräraha osoitetaan Maunulan kirkon tarvittaviin akuutteihin korjauksiin varatusta määrärahasta.

2006266 TA-taso energiatehokkuushankkeet -50.000 euroa

Kiinteistötoimelle yhteisesti varatuista määrärahoista osoitetaan varat toteutettaville hankkeille.

2008524 Malmin hautausmaan kappelin katon huoltomaalaus -40.000 euroa (määräraha poistetaan)

Malmin hautausmaan kappelin katon huoltomaalaus toteutuu noin 40.000 euroa suunniteltua pienemmin kustannuksin. Hankkeen toteuttamiseen oli varattu talousarviomuutoksella 140.841 euroa.

2008526 Honkanummen kappelin arkkuhissin peruskorjaus -180.000 euroa

Hanketta ei toteuteta vuonna 2024. Hankkeelle osoitetut varat osoitetaan muille hankkeille.

2008528 Kivisaari vesivessat paineviemäri -28.076 euroa (määräraha poistetaan)

Hankkeelle varatun määrärahan käyttöaika päättyy.

2008529 Lekholm paineviemäri ja vesi -33.014 euroa (määräraha poistetaan)

Hankkeelle varatun määrärahan käyttöaika päättyy.

2008589 Korkeavuorenkatu 10, 3. kerroksen käyttötarkoituksen muutos - 400.000 euroa

Hanke toteutuu vuodelta 2022 ja vuodelta 2023 siirrettyin budjettivaroin hyväksytyyn kokonaiskustannusarvion puitteissa. Hankkeelle talousarviossa 2024 osoitetut 400.000 euroa osoitetaan muille hankkeille.

2008674 Vanhakirkko, talotekniset korjaukset +213.700 euroa

Vanhankirkon talotekniset korjaukset -hankkeen toteutukseen esitetään lisämäärärahaa 213.700. Varat hankkeelle osoitetaan TA-tason yleismäärärahoista ja muilta hankkeilta käyttämättä jäävistä siirrettävissä olevista määrärahoista.

2008675 Meritullinkadun viemäriremontti -391.203 euroa (määräraha poistetaan)

Meritullinkadun viemäriremontti-investoinnin kokonaiskustannus oli 58.796 euroa. Hanke ei toteutunut alun perin suunnitellussa laajuudessa. Määrärahan käyttöaika päättyy.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 338	28.11.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 101	12.12.2024

2011123 Mikael Agricolankirkko Spiiran korjaus +100.000 euroa

Mikael Agricolankirkon spiiran korjauksen aloittamiseen esitetään varattavaksi 100.000 euroa. Varat hankkeelle osoitetaan TA-tason yleismäärärahoista ja muilta hankkeilta käyttämättä jäävistä siirrettävissä olevista määrärahoista.

2010346 Hietaniemen kappeli hautausmaan vanhan puolen porttirakennuksen lämmönjakopaketin uusinta -2.094 euroa (määräraha poistetaan)

Hanke toteutui 46.252 euron määräisenä, 2.094 euroa budjetoitua pienemmin kustannuksin.

2010347 Laajasalon kirkko Ikkunoiden uusiminen +295.000 euroa

Kirkon ikkunoiden uusimishankkeen toisen vaiheen loppuunsaattamiseen sekä kolmanteen vaiheeseen esitetään varattavaksi 295.000 euron lisämääräraha. Varat hankkeelle osoitetaan TA-tason yleismäärärahoista ja muilta hankkeilta käyttämättä jäävistä siirrettävissä olevista määrärahoista.

2010683 Alppilan kirkko katon korjaus -150.000 euroa

Hanke toteutetaan aktivointirajaa pienemmin kustannuksin käyttötalouden kuluna. Hankkeelle varattu määräraha osoitetaan muille hankkeille.

2010684 Munkkiniemen seurakuntatalon (kirkon) perusparannus +1.610.888 euroa

Hankkeen toteutuskustannuksiin esitetään varattavaksi 1.610.888 euroa lisämääräraha. Hankkeen hyväksytty kokonaiskustannusarvio on 9,6 milj. euroa. Varat hankkeelle osoitetaan TA-tason yleismäärärahoista ja muilta hankkeilta käyttämättä jäävistä siirrettävissä olevista määrärahoista.

2010686 Kannelmäen kirkko peruskorjaus +200.000 euroa

Hanke toteutuu investointitilausnumerolla 2010686. Investointitilausnumerolle siirretään talousarviossa investointitilausnumerolle 2007454 kohdennetut varat.

2012060 Puistolan kirkko IV-koneen uusiminen +50.000 euroa

Puistolan kirkon IV-koneen uusimiseen esitetään varattavaksi 50.000 euron määräraha. Varat hankkeelle osoitetaan TA-tason yleismäärärahoista ja muilta hankkeilta käyttämättä jäävistä siirrettävissä olevista määrärahoista.

2012061 Puistolan kirkko lämmönjakokeskuksen saneeraus +100.000 euroa

Puistolan kirkon lämmönjakokeskuksen saneeraukseen esitetään varattavaksi 100.000 euron määräraha. Varat hankkeelle osoitetaan TA-tason yleismäärärahoista ja muilta hankkeilta käyttämättä jäävistä siirrettävissä olevista määrärahoista.

2011846 Mustasaaren maalämmön korjaus +150.000 euroa

Mustasaaren maalämmön korjaukseen esitetään varattavaksi 150.000 euron määräraha. Varat hankkeelle osoitetaan TA-tason yleismäärärahoista ja muilta hankkeilta käyttämättä jäävistä siirrettävissä olevista määrärahoista.

2012062 Meritullin hissi +65.000 euroa

Meritullin hissin korjaukseen ja uusimiseen esitetään varattavaksi 65.000 euron määräraha. Varat hankkeelle osoitetaan TA-tason yleismäärärahoista ja muilta hankkeilta käyttämättä jäävistä siirrettävissä olevista määrärahoista.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 338	28.11.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 101	12.12.2024

2011771 Laajasalon kirkon lämmönjakokeskuksen uusiminen +150.000 euroa
Laajasalon kirkon lämmönjakokeskuksen uusimiseen esitetään varattavaksi 150.000 euron määräraha. Varat hankkeelle osoitetaan TA-tason yleismäärärahoista ja muilta hankkeilta käyttämättä jäävistä siirrettävissä olevista määrärahoista.

2001267 TA-taso Kirkkojen korjaukset -1.399.000 euroa

TA-tasoon Kirkkojen korjaukset budjetoitiin sekä varat kirkkojen peruskorjaus- ja parannushankkeille, joiden käynnistämisestä seurakunnat ja luottamuselimet tekevät päätökset, että määräraha suunniteltujen korjausten lisäksi ilmaantuvii välittömästi korjattavaksi kiireellisyysperusteella arvioitavien toimenpiteiden toteuttamiseen. Tästä määrarahasta osoitetaan 1.399.000 euroa kirkkojen korjaushankkeille.

2001266 TA-kohdistamattomat hankkeet -4.599.888 euroa

TA-kohdistamattomat hankkeet -määrarahassa vuodelle 2024 osoitettiin varat vuoden aikana väijäämättä esiin tuleville investointiluonteisille korjaustarpeille. Tästä määrarahasta osoitetaan 4.599.888 euroa investointihankkeille, jotka ovat alkaneet tai joiden oletetaan alkavan lähiaikoina.

Urut

2001280 TA-taso Soitinhankinnat kirkkoihin -50.000 euroa

Tämän TA-tason vuosittaisella määrarahalla katetaan yli 20.000 euron soitinhankintoja sekä suunnittelemtomia investointiluonteisia hankintoja ja töitä, kuten hätätyönä tehtäviä korjaustöitä. Tälle määrarahalle ei ole ilmennyt tarvetta vuonna 2024. Hankkeelle varattu määräraha osoitetaan muille hankkeille.

2005195 Malmin hautausmaan iso kappeli -135.000 euroa

Malmin hautausmaan ison kappelin urkuhanke toteutuu myöhempanä ajankohtana. Hankkeelle varattu määräraha osoitetaan muille hankkeille.

Koneet ja kalusto

2008553 JohanneksenkirKKo AV -130.000 euroa (määräraha poistetaan)

Hanketta lykätään, kunnes seurakunta on päättänyt kirkon käyttämisestä. Hankkeen määrärahan käyttöaika päättyy.

2011847 Lekholman vedenkäsittelylaitteen uusinta +70.000 euroa

Esitetään varattavaksi 70.000 euroa Lekholman vedenkäsittelylaitteen uusintaan. Varat hankkeelle osoitetaan TA-tason yleismäärärahoista ja muilta hankkeilta käyttämättä jäävistä siirrettävissä olevista määrärahoista.

2001271 TA-taso/Yksilöimättömät koneet ja laitteet -50.000 euroa

Yleisesti varatusta määrarahasta osoitetaan varat toteutettaville hankkeille.

Muut kiinteistötoimen investoinnit

2010689 Bulevardi 16 lainan lyhennys -233.334 euroa

Lainan lyhennyksistä tammikuulle 2024 varattu määräraha 233.334 euroa toteutui jo vuoden 2023 joulukuussa. Siirretään tammikuun lyhennykselle varattu määräraha investointikohteelle 2001270.

2001270 TA-taso/Osakehuoneistojen peruskorjaukset +233.334 euroa

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 338	28.11.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 101	12.12.2024

Tämä määräraha on varattu Helsingin seurakunnan omistamista yksittäisistä asunto- ja kiinteistöosakehuoneistoista vuosittain nousevien putki- yms. remonttilainojen lainaosuuksien maksamiseen sekä asunto- ja kiinteistöyhtiöomistuksiin kohdistuvien velkapääomien maksamiseen nopeutetulla aikataululla. Määrärahaan lisätään Kiinteistö Oy Bulevardi 16 toteutumatta jääneelle lainanlyhennykselle varattu määräraha.

Aikataulu

Asia viedään yhteisen kirkkovaltuuston päätettäväksi, mikäli yhteinen kirkkoneuvosto tekee esityksen. Yhteisen kirkkovaltuuston päätöksen jälkeen päätökset toimeenpannaan mahdollisimman pian.

Vaikutusten ja riskien arviointi

Edellä esitettyjen muutosten perusteella vuosikate kasvaa 3,8 prosenttia 27,1 milj. euroon. Investointimäärärahat vähenevät 1,8 prosenttia 37,4 milj. euroon.

Voimassa olevan vuoden 2024 talousarvion mukaan rahavarat vähenevät 7,1 milj. euroa. Edellä esitettyjen muutosten vaikutus rahavarojen muutokseen on 1,7 milj. euroa positiivinen. Muutosten jälkeen rahavarat vähenevät näin 5,4 milj. euroa.

Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia.

Lisätiedot

Hallintojohtaja Juha Silander p. 040 563 9709, juha.silander@evl.fi

Liitteet

- 4 Käyttötalousosa
- 5 Tuloslaskelmaosa
- 6 5. TA-muutos 5 investoinnit 2024
- 7 Rahoitusosa (pöydille jaettu korjattu versio)

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 367	02.12.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 102	12.12.2024

Alppilan kirkkokiinteistön muutoksen valmistelu

Yhteinen kirkkovaltuusto 12.12.2024 § 102
525/03.03.00/2024

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkovaltuusto päättää

- 1) myöntää kiinteistöjohtajalle luvan maksaa tarvittaessa Helsingin kaupungille tontin jäljellä oleva kauppahinnan osa kokonaisuudessaan,
- 2) myöntää kiinteistöosastolle valtuudet edistää kirkkokiinteistön kehittämistä kaavamuutoksen ja myynnin valmistelun avulla siten, että mahdollinen kiinteistön tai rakennuksen myynti tuodaan erikseen päätettäväksi.

Käsittely

Kiinteistöjohtaja Osmo Rasimus selosti asiaa.

Käsittelyn aikana käytettiin kaksi puheenvuoroa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Yhteinen kirkkoneuvosto 02.12.2024 § 366

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto

1. merkitsee tiedoksi Alppilan kirkkokiinteistön tilanteen esittelyn,

päättää esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että se

2. myöntää kiinteistöjohtajalle luvan maksaa tarvittaessa Helsingin kaupungille tontin jäljellä oleva kauppahinnan osa kokonaisuudessaan,

3. myöntää kiinteistöosastolle valtuudet edistää kirkkokiinteistön kehittämistä kaavamuutoksen ja myynnin valmistelun avulla siten, että mahdollinen kiinteistön tai rakennuksen myynti tuodaan erikseen päätettäväksi.

Käsittely

Kiinteistöjohtaja Rasimus selosti asiaa

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 367	02.12.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 102	12.12.2024

Päätöshistoria

Kallion seurakunnan seurakuntaneuvosto päätti kokouksessaan 13.02.2024 § 20 luopua Alppilan kirkosta.

Selostus

Taustaa

Alppilan kirkko valmistui vuonna 1957 vasta perustetulle seurakunnalle. Kirkko toteutettiin vuonna 1953 pidetyn arkkitehtikilpailun voittajaehdotuksen mukaisena, jonka olivat tehneet arkkitehdit Keijo Ström ja Olavi Tuomisto.

Rakennuksen seurakunnalliset tilat ovat kirkko- ja seurakuntasalit sekä toimituskappeli ja kirkkoherranvirasto. Lisäksi siellä oli voimistelusalit, 15 kerhohuonetta ja kahdeksan asuntoa. Rakennus suunniteltiin toimimaan jumalanpalvelustoiminnan lisäksi myös alueen asukkaiden yhteisenä kokoontumis- ja harrastuspaikkana, jossa eri huoneissa oli mm. puu- ja metallityöpajat sekä matonkutomistila kangaspuineen.

Rakennuksen huoneistoala on 3875 m². Kantava runko on betonipilari- ja palkkirakenteinen. Ulkoseinärakenteet ovat tiili-villa-tiili ja tiili-villa-betoni -rakenteisia. Rakennus on pääosin räystäätön ja seinärakenteet altistuvat voimakkaasti viistosateiden aiheuttamille kosteusrasituksille.

Kohteeseen on tehty talotekninen laajempi korjaus vuonna 2011, jossa yhteydessä tehtiin myös tilamuutoksia sekä akuutit paikalliset korjaukset. Kustannukset olivat noin 5 M€. Nykytilassaan kiinteistö tarvitsisi kattavan peruskorjauksen, jollaista siinä ei ole vielä kertaakaan tehty.

Kallion seurakunta on tehnyt vuonna 2024 päätöksen luopua kirkon käytöstä vuoden 2025 heinäkuun lopussa. Kiinteistöissä olevat asunnot on vuokrattu.

Tontti on seurakuntayhtymän omistama, mutta sen kauppasummasta on tähän mennessä maksettu 27 %. Kaupunkirajan mukaisesti kauppahinnan jäljellä oleva osa ”eräännyty maksettavaksi, jos omistaja myy tontin tai sitä käytetään muuhun tarkoitukseen kuin seurakunnallista työkeskusta varten”. Kauppahinnan jäljellä oleva osa on sidottu elinkustannusindeksiin.

Tavoite

Seurakuntayhtymä pyrkii säilyttämään jatkossa tontin omistuksen itsellään, mutta myymään rakennuksen kehitettäväksi pääosin asuntorakentamiseen. Tavoitteena on, että nykyisen rakennuksen arvokkaimmat osat, vähintäänkin kirkkosali eteisineen, säilytettäisiin ja korjattaisiin.

Lapsivaikutusten arviointi

Kallion seurakunnan seurakuntaneuvoston päätös 13.02.2024 § 20 *Lausunto tilankäytöstä sekä päätös tiloista luopumisesta* on sisältänyt seuraavan lapsivaikutusten arvioinnin:

Lapsivaikutusten arviointi tilaluopumisten johdosta

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 367	02.12.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 102	12.12.2024

Kallion seurakunta joutuu säästösyistä luopumaan tiloista, joissa järjestetään lähes koko ikäluokan 0-18 vuotiaiden toiminta. Kalasatamassa toiminta järjestetään erillisissä asukastiloissa.

Tilaluopumisten seurauksena lasten matkat toimintaan tulevat monilla pidentymään ja omaehtoinen toimintaan osallistuminen vaikeutuu. Lisäksi isona kysymyksenä on seurakunnan perustaman erillisen koripalloseuran tilaluopuminen.

Tilaluopumisten seurausten suunnittelussa ja negatiivisten vaikutusten minimoimiseksi tulee seurakunnan toimia proaktiivisesti käyttäjien tukena korvaavien tilojen löytämiseksi.

Tilat, joista luovutaan eivät ole esteettömiä. Korvaavaksi tilaksi on esitetty Kallion kirkon itäisen siiven toista kerrosta. Siipeen rakennettava kevythissi tekee tilasta esteettömän. Suunnitellut tilat soveltuvat esteettömyytensä vuoksi hyvin koko ikäluokan toimintaan ja mahdollistavat seurakuntalaisten liukuvan siirtymisen ikäluokan toiminnasta toiseen, kun koko ajan käytetään samoja tiloja. Kirkkorakennuksessa sijaitsevat tilat tuovat merkittävän lisäarvon seurakunnan kasvatustyöhön, lisäävät seurakuntalaisten omistajuutta kirkkotiloihin ja sitouttavat toimintaan osallistujia kirkkoon.

Ympäristövaikutusten arviointi

Alppilan kirkkokiinteistön tontille suunnitellaan rakennuksen osittaista purkua ja täydennysrakentamista olemassa oleva infrastruktuuri hyödyntäen. Tavoitteena on tilojen korkea käyttöaste ja uusien tilojen huomattavasti aikaisempaa parempi energiatehokkuus.

Lisätiedot

Kiinteistöjohtaja Osmo Rasimus p. 09 2340 2700, osmo.rasimus@evl.fi

Liitteet

- 8 48 Kauppakirja 1955
- 9 Ei-julkinen asiakirja
- 10 RHS Alppilan kirkko
- 11 Kallion seurakunnan lausunto tilankäytöstä vuosille 2025-2030

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 343	28.11.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 103	12.12.2024

Korson Kulokukkulan läjitysalueen maanvuokrasopimuksen uusiminen

Yhteinen kirkkovaltuusto 12.12.2024 § 103
56/03.01.01/2024

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkovaltuusto päättää:

- 1) uusia Helsingin ja Vantaan seurakuntayhtymien sekä Vantaan kaupungin välisen Vantaan kaupungin Kirkonkylän kylässä Kulomäessä sijaitsevan seurakuntayhtymien omistaman Räckhals-nimisen tilan RN:o 13:7 (92-407-13-7) maa-alueetta koskevan maanvuokrasopimuksen
- 2) valtuuttaa kiinteistöjohtajan viimeistelemään ja allekirjoittamaan sopimus
- 3) todeta, että sopimuksen voimaantulo edellyttää, että Vantaan seurakuntayhtymä tekee toisena maanomistajana ja vuokranantajana samansisältöisen päätöksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Yhteinen kirkkoneuvosto 28.11.2024 § 343

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että se päättää:

- 1) uusia Helsingin ja Vantaan seurakuntayhtymien sekä Vantaan kaupungin välisen Vantaan kaupungin Kirkonkylän kylässä Kulomäessä sijaitsevan seurakuntayhtymien omistaman Räckhals-nimisen tilan RN:o 13:7 (92-407-13-7) maa-alueetta koskevan maanvuokrasopimuksen
- 2) valtuuttaa kiinteistöjohtajan viimeistelemään ja allekirjoittamaan sopimus
- 3) todeta, että sopimuksen voimaantulo edellyttää, että Vantaan seurakuntayhtymä tekee toisena maanomistajana ja vuokranantajana samansisältöisen päätöksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Taustaa

Helsingin seurakuntayhtymä ja Vantaan seurakuntayhtymä ovat vuokranneet Vantaan kaupungille Vantaan kaupungin Kirkonkylän kylässä Kulomäessä

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 343	28.11.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 103	12.12.2024

sijaitsevasta seurakuntayhtymien omistamasta Räckhals-nimisestä tilasta RN:o 13:7 (92-407-13-7) maa-alueen, pinta-alaltaan noin 20,8983 hehtaaria, 31.12.2024 päättyvällä maanvuokrasopimuksella. Alue (Kulokukkula) on vuokrattu käytettäväksi läjitysalueena.

Samojen osapuolten välillä on aikaisemmin solmittu 31.12.2014 päättynyt maanvuokrasopimus. 1.1.2015 alkaneella ja 31.12.2024 päättyvällä maanvuokrasopimuksella vuokra-alue on laajennettu.

Aikataulu

Vantaan kaupunki on esittänyt toiveensa uusia maanvuokrasopimus ja jatkaa 31.12.2024 päättyvän maanvuokrasopimuksen vuokra-aikaa 31.12.2032 saakka. Vantaan kaupungin kanssa on sovittu, että maanvuokrasopimus uusitaan 1.1.2025 alkaen siten, että maanvuokrasopimus on voimassa toistaiseksi. Osapuolilla on oikeus irtisanoa sopimus maanvuokralain mukaisin irtisanomisperustein. Osapuolet ovat velvollisia ilmoittamaan halustaan irtisanoa maanvuokrasopimus viimeistään kaksitoista (12) kuukautta ennen maanvuokrasopimuksen irtisanomista.

Hinnoittelu

Vuokran määrä on ollut edellisen maanvuokrasopimuksen päättyessä 31.12.2024 35.392,09 euroa vuodessa. Vuokra sidotaan viralliseen elinkustannusindeksiin (1951=100) siten, että perusindeksilukuna on huhtikuun 2024 indeksipisteluku (2333). Ensimmäinen indeksitarkistus tehdään 1.1.2025 alkavan vuokranmaksukauden vuokraan. Vuokran määrää tarkistetaan vuosittain vuokranmaksun yhteydessä siten, että kulloinkin voimassa olevaa vuotuista vuokraa korotetaan samassa suhteessa kuin vuokranmaksua edeltävän huhtikuun indeksiluku on perusindeksilukua suurempi. Indeksien muutoksesta johtuen vuokraa ei kuitenkaan lasketa.

Muihin keskeisiin sopimusehtoihin ei tehdä muutoksia.

Vaikutusten ja riskien arviointi

Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia.

Ympäristövaikutukset

Alueelle ei ole lupa viedä pilaantuneita maamassoja. Vuokrauksen avulla lyhennetään ylijäämämaiden kuljetusmatkoja ja siten päästöjä.

Lisätiedot

Kiinteistöjohtaja Osmo Rasimus
p. 09 2340 2700, osmo.rasimus@evl.fi

Jakelu

Vantaan seurakuntayhtymä
Vantaan kaupunki

Liitteet

- 12 Kulokukkulan liitekartta
- 13 Maanvuokrasopimus Kulokukkula Korso

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 344	28.11.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 104	12.12.2024

Maanvaihdon tekeminen Helsingin kaupungin kanssa

Yhteinen kirkkovaltuusto 12.12.2024 § 104

54/03.01.01/2024

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkovaltuusto päättää

- 1) että Helsingin seurakuntayhtymä tekee kiinteistöjen vaihtokaupan Helsingin kaupungin kanssa. Teknisesti vaihto toteutetaan kahtena kauppana, jossa
- Helsingin seurakuntayhtymä ostaa kiinteistöstä 91-442-10-21 määräalan yhteensä 550 000 euron kauppahinnalla ja
- myy kiinteistön 91-405-5-35 yhteensä 1 893 169 euron kauppahinnalla.
- 2) oikeuttaa kiinteistöjohtajan neuvottelemaan ja allekirjoittamaan kauppoja koskevat kauppakirjat ja tekemään niihin tarvittaessa vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Yhteinen kirkkoneuvosto 28.11.2024 § 344

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että tämä päättää

- 1) että Helsingin seurakuntayhtymä tekee kiinteistöjen vaihtokaupan Helsingin kaupungin kanssa. Teknisesti vaihto toteutetaan kahtena kauppana, jossa
- Helsingin seurakuntayhtymä ostaa kiinteistöstä 91-442-10-21 määräalan yhteensä 550 000 euron kauppahinnalla ja
- myy kiinteistön 91-405-5-35 yhteensä 1 893 169 euron kauppahinnalla.

- 2) oikeuttaa kiinteistöjohtajan neuvottelemaan ja allekirjoittamaan kauppoja koskevat kauppakirjat ja tekemään niihin tarvittaessa vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia.

Käsittely

Kiinteistöjohtaja Rasimus selosti asiaa.

Käsittelyn aikana käytettiin yksi puheenvuoro.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 344	28.11.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 104	12.12.2024

Selostus

Taustaa

Helsingin seurakuntayhtymä omistaa Herttoniemessä sijaitsevan Fastholma 1 nimisen tilan 91-405-5-35 n. 6,875 ha. Tila on siirtynyt Helsingin seurakuntayhtymän omistukseen Helsingin kaupungin ja Helsingin seurakuntayhtymän välisellä maan vaihtokirjalla 30.5.1964. Tila on hankittu hautausmaa-alueeksi.

Päätösehdotuksen perustelut

Helsingin seurakuntayhtymällä ei ole omaa käyttöä alueelle. Maanvaihdesta on neuvoteltu Helsingin kaupungin kanssa.

Vaihtokaupassa kaupunki ostaa Herttoniemestä Fastholma 1 nimisen tilan. Tila on ns. raakamaata ja osalla siitä on vuokralla Helsingin kaupungin rakentamispalveluliikelaitos STARA. Alue on vuokrattu käytettäväksi viheralueiden hoitotoimenpiteistä kertyvien risujen ja kantojen tilapäistä säilyttämistä, hakettamista ja kompostointia varten sekä viheralueilta kertyvän viherjätteen (puiden lehdet, nurmikon leikkuujäte sekä muu viheralueiden hoidossa syntyvä biojäte) kompostointia ja varastointia varten sekä erilaisten maa-ainesten, kuten mullan, tilapäistä varastointia varten. Vuokrasopimus päättyy 31.1.2025.

Alueelle valmistellaan asemakaavaa. Kaavan laatiminen mahdollistaa sen, että osaa alueesta voidaan jatkossakin käyttää lumi- ja puutarhajätetuormien hallittuna läjitys- ja kierrätysalueena ja samalla varmistaa teknisen suunnittelun avulla toiminnan yhteensovittaminen alueen luontoarvojen kanssa. Aluetta suunnitellaan teknisen huollon alueena ja virkistysalueena, jossa lumenvarastoinnin tekniset järjestelyt päivitetään ja aluetta kehitettäisiin muuhun kaupungin kunnossapidon kierrätystoimintaan soveltuvaksi. Alue on hyvin metsäinen ja suosittu virkistysalue, jonka turvalliset ja toimivat ulkoilureitit voidaan varmistaa kaavassa.

Samalla Helsingin kaupunki myy Helsingin seurakuntayhtymälle Östersundomista Björkbacka-nimisestä tilasta määräalan hautausmaa-alueeksi.

Kiinteistötiedot

Helsingin seurakuntayhtymän määräalan osto

Helsingin seurakuntayhtymä ostaa noin 2,5 ha:n suuruisen määräalan Björkbacka (91-442-10-21) nimisestä tilasta. Määräalalla ei ole asemakaavaa, osayleiskaava nähtävillä. Määräala on pääasiassa peltoa ja jonkin verran metsämaata. Kartta liitteenä.

Helsingin seurakuntayhtymän kiinteistön myynti

Helsingin seurakuntayhtymä myy rakentamattoman 6,875 ha:n suuruisen Fastholma 1 (91-405-5-35) nimisen tilan. Ei voimassa olevaa asemakaavaa, erityisalue = lumenkaatopaikka. Alueelle valmistellaan asemakaavaa. Kartta liitteenä.

Hinnoittelu ja neuvottelut

Helsingin kaupungin kanssa käydyissä neuvotteluissa on päästy päätösehdotuksen mukaiseen neuvottelutulokseen.

Helsingin seurakuntayhtymän ostama määräalan maa-alue, 550 000 euroa.

Helsingin seurakuntayhtymän myymä tila, 1 893 169 euroa.

Ehtona on, että kaupat hyväksytään samansisältöisinä Helsingin seurakuntayhtymän ja Helsingin kaupungin hallintoelimissä.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 344	28.11.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 104	12.12.2024

Aikataulu

Kiinteistökaupat tehdään, kun päätös on lainvoimainen.

Vaikutusten ja riskien arviointi

Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia.

Alue on hyvin metsäinen ja suosittu virkistysalue, jonka turvalliset ja toimivat ulkoilureitit voidaan varmistaa kaupungin omistuksessa ja tulevassa kaavassa.

Kaupungin edellytykset kehittää ja turvata alueen virkistyskäyttö paranevat kaupan myötä.

Ympäristövaikutukset

Kaupunki investoi alueelle, jotta läjitettävän lumen sulatusvedet eivät aiheuta ympäristölle haittaa. Alue auttaa osaltaan kaupunkia välttämään lumien kippaamista suoraan mereen. Ylijäämämaiden ym. varastointi vähentää massojen kuljetusmatkoja ja parantaa niiden kierrätettävyyttä.

Lisätiedot

Kiinteistöjohtaja Osmo Rasimus
p. 09 2340 2700, osmo.rasimus@evl.fi

Jakelu

Helsingin kaupunki

Liitteet

- 14 Fastholma 1 kartta
- 15 Östersundomin tontin rajaus

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 326	31.10.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 105	12.12.2024

Malmin hautausmaan uuden jalankulkuportin luonnossuunnitelmien hyväksyminen

Yhteinen kirkkovaltuusto 12.12.2024 § 105
491/05.01/2024

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkovaltuusto päättää

- 1) hyväksyä Malmin hautausmaan kivimuuriin tehtävän jalankulkuportin liitteenä olevien luonnossuunnitelmien mukaisesti;
- 2) hakea Kirkkohallitukselta lupaa muutostöille ennen toimenpiteisiin ryhtymistä.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Yhteinen kirkkoneuvosto 31.10.2024 § 326

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että yhteinen kirkkovaltuusto päättää

- 1) hyväksyä Malmin hautausmaan kivimuuriin tehtävän jalankulkuportin liitteenä olevien luonnossuunnitelmien mukaisesti;
- 2) hakea Kirkkohallitukselta lupaa muutostöille ennen toimenpiteisiin ryhtymistä.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Taustaa

Hautausmaa vihittiin käyttöön vuonna 1894. Sen ensimmäiset suunnitelmat perustuivat puutarhasuunnittelija M. G. Steniuksen kahteen suunnittelukilpailussa voittaneeseen ehdotukseen. Stenius oli maamme ensimmäisiä koulutettuja puutarhasuunnittelijoita. Tärkeä vaihe hautausmaan vanhimpien osien suunnitelmien täydentämisessä oli puutarhuri J. Stählin, hautausmaiden tarkastajan ehdotus, joka esiteltiin päätöksentekijöille noin v. 1920. Missä vaiheessa tai vaiheissa hautausmaata sen luoteisosassa rajaava luonnonkivimuuri lopulta rakennettiin, ei saatavien lähdetietojen perusteella ole täysin selvää. Rajaus on joka tapauksessa suunniteltu jo 1890-luvulla.

Malmin hautausmaalla on nykyisin kaksi ajoporttia: pohjoisessa Malmin kalmistotien portti ja lounaassa Ketokivenkaaren portti. Tämän lisäksi on kolme porttia jalankulkua varten: Pihlajamäentien portti (Vanhaportti), Viikin portti ja

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 326	31.10.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 105	12.12.2024

Junaportti.

Perusteena uuden kulkuportin avaamiselle Pihlajanmäentien ja Junaportin väliseen hautausmaata kehystävään muuriosuuteen on se seikka, että porttien välinen matka on ylen pitkä, noin 1300 metriä. Porttien välisellä osuudella, nykyisen Nesteen huoltoaseman tuntumassa on vilkasliikenteiset julkisen liikenteen pysäkit, joiden luota olisi aiheellista järjestää lyhyt kulkumatka hautausmaalle, varsinkin lähelle siunauskappelia. Malmin hautausmaalle tunnusomainen luonnonkiviväita noudattaa alueen varhaisimpien puutarhasuunnitelmien muotoa.

Esitetty uusi portti on tarkoitettu ainoastaan jalankulkijoiden käyttöön ja se sijoittuisi lähelle Kehä I:n ja Pihlajamäentien julkisen liikenteen pysähdyspaikkoja. Pihlajamäentietä kulkevat bussilinjat 73, 74, 77 ja 79. Kävelymatka suunnitellulta uudelta portilta siunauskappelille on lyhyt. Sijainti on harkittu ja huomioi alueen historialliset arvot. Hautausmaan vanha puusto muodostaa uudelle reitille valmiin, luontevan kujanteen ja kulkutie siunauskappelille on mahdollista saada varsin selkeäksi pienin maisemallisin muokkauksin.

Malmin hautausmaan ulkomuuriin tehtävän kulkuaukon ja kävelyportin arkkitehtisuunnittelu tilattiin arkkitehtitoimisto Wilhelm Helander, Juha Leiviskä, arkkitehdit SAFA avoin yhtiöltä (hankintapäätös 5.3.2024 31/2024 §). Arkkitehtitoimisto pyysi Helsingin seurakuntayhtymältä toimeksi saaneena Museoviraston lausuntoa Malmin hautausmaan aitaan suunniteltavasta uudesta jalankulkuportista. Lausuntoa varten Museovirastolle toimitettiin arkkitehtitoimiston 31.7.2024 päivätyt portin luonnossuunnitelmat, asemapiirustus, sijaintikaavio sekä suunnittelutehtävään liittyvä taustamuistio. Museoviraston edustaja on katselmoinut porttisuunnitelmia yhdessä seurakunnan edustajien kanssa Malmin hautausmaalla 10.9.2024.

Museovirasto on antanut puoltavan lausunnon laadituille alustaville suunnitelmille. Uuden porttiaukon avaaminen historialliseen kivimuriin on kirkkolain 3 luvun 21§ tarkoittama olennainen muutos, johon kirkkovaltuuston on haettava kirkkohallituksen lupa.

Aikataulu

Nyt kyseessä olevien luonnossuunnitelmien pohjalta on tarkoitus jatkaa tarkempaan suunnitteluun. Portin rakentaminen on suunniteltu ja budjetoitu vuodelle 2025.

Vaikutusten ja riskien arviointi

Lapsi- ympäristövaikutusten arvioinnissa voidaan todeta, että nuorten perheiden julkisen liikenteen käyttö lisääntyy koko ajan ja uusi portti sijaitsee lähellä kehä 1 julkisen liikenteen pysähdyspaikkoja. Lisäksi portin sijainti lyhentää kävelymatkaa huomattavasti esimerkiksi kappelille mennessä

Lisätiedot

Kiinteistöjohtaja Osmo Rasimus
p. 09 2340 2700, osmo.rasimus@evl.fi

Liitteet

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 326	31.10.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 105	12.12.2024

- 16 Uusi portti, asemapiirustus
- 17 Uusi portti, pohjapiirustus
- 18 Uusi portti, leikkaus ja julkisivu
- 19 HELSINKI, Malmin hautausmaan uusi portti
- 20 Malmin hautausmaan uusi portti_Täydennetty muistio 31_7_2024

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 325	31.10.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 106	12.12.2024

Hautaustoimen maksuhinnaston ja hautaamiseen liittyvien muiden toimenpidemaksujen tarkistaminen ja vahvistaminen 1.1.2025 alkaen

Yhteinen kirkkovaltuusto 12.12.2024 § 106
490/05.00/2024

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkovaltuusto päättää hyväksyä tämän esittelyn liitteenä olevan hautaustoimen hinnastoesityksen 2025 hautojen lunastusta ja hallinta-ajan jatkamaista koskevat kohdat voimaan tuleviksi 1.1.2025 alkaen:

- 1.1 Arkkuhaudan lunastaminen
- 1.2 Tuhkahaudan lunastaminen
- 1.3 Haudan hallinta-ajan jatkaminen

Käsittely

Kiinteistöjohtaja Osmo Rasimus selosti asiaa.

Käsittelyn aikana käytettiin 17 puheenvuoroa.

Käsittelyn aikana valtuutettu Frisk teki valtuutettujen Grünthalin ja Anttilan sekä lukuisten muiden kannattamana seuraavan ponsiesityksen: "Hyväksyessään päätösehdotuksen valtuusto toivoo, että yhtymä viestii selkeästi hautaustoimen maksujen korottamisen syistä seurakuntalaisille sekä medialle. Hautaustoimilaki, inflaatio- ja indeksikorotukset, tai valtionrahoituksen jakoperusteiden sekä euromäärän muutos voitaisiin tuoda tutummaksi suurelle yleisölle".

Puheenjohtaja päätti keskustelun.

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun aikana valtuutettu Frisk oli tehnyt ponsiesityksen, josta tuli äänestää.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen:

Ne jotka kannattavat ponsiesitystä äänestävät Jaa ja ne jotka eivät kannata äänestävät Ei.

Puheenjohtaja ilmoitti äänestyksen tuloksen: jaa-ääniä 71, ei-ääniä 7 , tyhjää 1.

Valtuutettu Friskin ponsiesitys hyväksyttiin.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.
Lisäksi hyväksyttiin valtuutettu Friskin ponsi.

Yhteinen kirkkoneuvosto 31.10.2024 § 325

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 325	31.10.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 106	12.12.2024

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää

1) hyväksyä tämän esittelyn liitteenä olevan hautaustoimen hinnastoesityksen 2025 kohdat astuvaksi voimaan 1.1.2025 alkaen:

1. Haudan lunastaminen ja hallinta-ajan jatkaminen
  - 1.1. Arkkuhaudan lunastaminen
  - 1.2. Tuhkahaudan lunastaminen
  - 1.3. Haudan hallinta-ajan jatkaminen
2. Hautauspalvelumaksut
  - 2.1. Hautausmaksut
  - 2.2. Tuhkaaminen
3. Muut maksut
4. Kappelimaksut

2) esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että valtuusto hyväksyy tämän esittelyn liitteenä olevan hautaustoimen hinnastoesityksen 2025 hautojen lunastusta ja hallinta-ajan jatkamista koskevat kohdat voimaan tuleviksi 1.1.2025 alkaen:

- 1.1 Arkkuhaudan lunastaminen
- 1.2 Tuhkahaudan lunastaminen
- 1.3 Haudan hallinta-ajan jatkaminen

Käsittely

Käsittelyn aikana käytettiin neljä puheenvuoroa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Kirkkolain mukaan kirkkovaltuusto päättää hautojen lunastusmaksuista. Muista hautauksiin liittyvistä maksuista päättää kirkkoneuvosto. Nyt esitetään voimassa olevaan hautaustoimen maksuhinnastoon tehtäväksi muutoksia sekä kirkkoneuvoston että kirkkovaltuuston päätäntävällän alaisuudessa oleviin maksuihin.

Hautaustoimen maksuhinnaston tarkastamisen perustelut

Hinnantarkistus perustuu yleiseen kustannustason muutokseen. Mahdollisen valtionrahoituksen ja muiden mahdollisten muutospäätösten aiheuttama korotustarve huomioidaan seuraavissa hinnanmuutospäätöksissä.

Hautaustoimen tuotot ovat aina ennusteita ja niiden toteutuminen perustuu kuolleisuuden kehitykseen. Hautaustoimeen liittyvät maksut ovat sen luonteisia, että niitä ei ole tarkistettu vuosittain, vaan tarvittavat muutosesitykset on tehty muutaman vuoden välein. Seurakuntayhtymän hautaustoimen voimassaolevan hinnaston mukaiset toimenpidemaksut ovat olleet voimassa 1.1.2023 alkaen ja ne on vahvistettu yhteisen kirkkoneuvoston kokouksessa 3.11.2022 ja hautojen lunastusmaksujen ja hallinta-ajan pidennysmaksujen osalta yhteisessä kirkkovaltuustossa 8.12.2022. 1.9.2024 voimaan tullut 1,5 prosentin arvonlisäveron

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 325	31.10.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 106	12.12.2024

korotus on huomioitu arvonlisäverollisissa maksuissa (Kohta 3. Muut maksut) 1.9.2024 alkaen.

Kirkkolain mukaan seurakuntien on hautaustoimen maksuista päätettäessä otettava huomioon seurakunnalle palvelun tuottamisesta aiheutuvat kustannukset.

Hautaustoimilain mukaan evankelis-luterilaisen kirkon seurakunta tai seurakuntayhtymä voi periä maksuja hautasijan luovuttamisesta, hautaamiseen liittyvistä palveluista ja haudan hoidosta. Maksut saavat olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruiset. Maksujen perusteiden tulee olla samat kaikille, joilla on oikeus tulla haudatuksi seurakunnan tai seurakuntayhtymän hautausmaalle.

Hautaustoimilaki mahdollistaa myös erisuuruisten haudan lunastushintojen ja hautaamiseen liittyvien toimenpidemaksujen perimisen. Tämä on mahdollista niiden vainajien hautaamisen yhteydessä, joilla ei ole kotikuntaa koskevaan lakiin perustuvaa oikeutta tulla haudatuksi seurakunnan tai seurakuntayhtymän hautausmaahan. Hautaustoimilain mukaan seurakunta on velvollinen osoittamaan hautasijan niille vainajille, joiden kotikuntalaisia tarkoitettu kotikunta oli kuolinhetkellä seurakunnan alueella.

Kirkkohallitus on uudistanut hautaustoimen tehtäväaluejakoa ja hautaustoimen kustannusten kohdentamista (Yleiskirje 14/2024). Helsingin seurakuntayhtymässä uusi tehtäväaluejako on otettu käyttöön vuoden 2025 talousarvion valmistelussa. Vuoden 2025 alusta hautaustoimen kustannuspaikkarakenteessa otetaan käyttöön vainajasäilytystiloille omat kustannuspaikat. Kirkkohallituksen yleiskirjeen 15 liitteessä ”Hautaustoimen maksuja koskevat periaatteet” todetaan, että seurakuntien tulisi yleisesti pyrkiä siihen, että aika kuolemasta hautaamiseen ei muodostu liian pitkäksi. Näin ollen onkin suositeltavaa, että vainajan kylmäsäilytyksestä perittävä maksu on lähellä omakustannushintaa. Vainajasäilytyksen voidaan katsoa olevan välttämätön hautaamiseen liittyvä palvelu, jota koskevan maksun kuuluu olla sama kaikille paikkakuntalaisille. 1.1.2025 voimaan astuvaan hautaustoimen maksuhinnastoon esitetäänkin lisättäväksi arkun kylmiösäilytyksestä ensimmäisen kolmen viikon ajalta perittävä kiinteä 20 euron säilytysmaksu. Mikäli arkku on säilytyksessä yli kolmen viikon ajan, peritään sen jälkeen jokaiselta alkavalta vuorokaudelta 15 euron maksu. Tällä kiinteän 20 euron säilytysmaksun lisäämisellä hinnastoon arvioidaan hautaustoimen toimintatuottojen lisääntyvän noin 100.000 eurolla vuodessa.

Kirkkohallituksen yleiskirjeen 15/2024 mukaan hautoja koskevien maksujen tuottojen tulisi kattaa hautausmaiden ylläpidon kustannuksista neljäsosan ja hautauksista perittävien maksujen tuotot hautaamisen kustannuksista puolet. Vainajasäilytyksestä ja vainajien tuhkaamisesta perittävät maksut voivat vastata omakustannushintaa.

Helsingin seurakuntayhtymän hautaustoimen maksutuottojen osuus bruttokustannuksista on ollut 38 % vuonna 2023. Loput hautaustoimen kustannuksista katetaan valtion rahoituksella. Laki valtion rahoituksesta evankelisluterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin tuli voimaan vuoden 2016 alussa. Rahoituslain mukaan seurakunnille lailla annettuja yhteiskunnallisia tehtäviä korvataan valtion talousarviosta maksettavalla rahoituksella. Korvattavia yhteiskunnallisia tehtäviä ovat hautaustoimi, väestökirjanpitotehtävät sekä kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpito. Kirkollisverovaraja ei käytetä hautausmaiden ylläpitämiseen ja hautaustoimen palveluihin.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 325	31.10.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 106	12.12.2024

Valtion vuoden 2025 talousarvioon sisältyy ehdotus valtionrahoituksen 20 miljoonan euron leikkauksesta. Näin merkittävä muutos aiheuttaa hautaustoimen maksuihin kohdistuvia muospaineita.

Siunauskappelin vuokra voidaan myös määritellä seurakuntayhtymän haluamalla tavalla. Näin ollen seurakunnan jäsenen, muun kristillisen seurakunnan jäsenen ja kristillisiin seurakuntiin kuulumattomien vainajien siunaustilaisuuksista perittävät maksut voivat olla erisuuruisia. Evankelis-luterilaisen kirkon seurakunnan jäsenille kappelin käyttö säilyy hinnastoehdotuksessa maksuttomana.

Pääkaupunkiseudun seurakuntayhtymien hautausoimet, Espoossa, Helsingissä ja Vantaalla, ovat järjestäytyneet yhteistyöryhmäksi, jossa on pohdittu muun muassa yhteisten ohjeiden, toimintatapojen sekä osin myös hintojen yhtenäistämistä. Helsingin seurakuntayhtymä ylläpitää yhdessä Vantaan seurakuntayhtymän kanssa Honkanummen hautausmaalla sijaitsevaa krematoriota ja tuhkaukseen liittyvät maksut peritään saman suuruisina kummassakin yhtymässä.

Hautauspalvelumaksuihin tehtävät korotukset perustuvat vertailuun muiden seurakuntien hinnastoihin sekä kustannusten yleiseen nousuun.

Tässä hinnastoesityksessä esitetään kaikkiin hautausoimen hintoihin kustannusten nousua vastaavaa noin 10 prosentin korotusta. Hinnat on pyöristetty lähimpään tasalukuun, mistä johtuen korotusprosentissa on pientä vaihtelua. Edellisen hinnantarkistuksen jälkeen jälkeä kuluttajahintaindeksi on noussut +5% ja palkat ovat nousseet yhteensä +10,5%. Etenkin palkkakulujen kustannustason voimakkaan nousun myötä hautausoimen palveluiden tuottamisesta aiheutuvat kustannukset ovat nousseet merkittävästi. Hintojen korotuksella katetaan näitä nousseita kustannuksia.

Hautausoimen maksuhinnastoesityksen tarkistuksen perusteena ja lähtökohtana on ollut seurakuntayhtymälle hautausoimen tehtävistä aiheutuvat todelliset kustannukset. Kaikissa muutoksissa on myös pyritty huomioimaan etenkin Espoon ja Vantaan seurakuntayhtymien hautauksen toimenpidemaksut ja yhtenäistämään pääkaupunkiseudun hinnoittelua hautaukseen liittyvien toimenpiteiden osalta.

Lapsivaikutusten arviointi

Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia.

Ympäristövaikutusten arviointi

Asiassa ei ole tarpeen tehdä ympäristövaikutusten arviointia.

Lisätiedot

Kiinteistöjohtaja Osmo Rasimus, p. 09 2340 2700, osmo.rasimus@evl.fi

Liitteet

- 21 Uusi hautaushinnasto 1.1.2025 alkaen
- 22 Vanha hautaushinnasto

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 327	31.10.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 107	12.12.2024

Vastaus kirkkovaltuuston jäsen Sari Mäkimattilan valtuustoaloitteeseen koskien Kristillinen dogmatiikka -koulutusta HSRKYn luottamushenkilöille

Yhteinen kirkkovaltuusto 12.12.2024 § 107
405/00.00.04/2024

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkovaltuusto päättää
1) merkitä vastauksen aloitteeseen tiedoksi ja
2) todeta asian loppuunkäsittelyksi.

Käsittely

Käsittelyn aikana käytettiin yksi puheenvuoro.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Yhteinen kirkkoneuvosto 31.10.2024 § 327

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että se päättää
1) merkitä vastauksen aloitteeseen tiedoksi ja
2) todeta asian loppuunkäsittelyksi.

Käsittely

Käsittelyn aikana käytettiin yksi puheenvuoro.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Taustaa

Yhteisen kirkkovaltuuston ja yhteisen kirkkoneuvoston jäsen Sari Mäkimattila on tehnyt aloitteen luottamushenkilöiden tarpeellisesta osaamisesta ja kokemuksesta dogmatiikasta.

Aloitteen sisältö:

Opillisten näkemysten ymmärtäminen ja kunnioittaminen kirkollisessa keskustelussa ja niiden huomioiminen päätöksenteossa Helsingin seurakuntayhtymässä.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 327	31.10.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 107	12.12.2024

Dogmatiikka tutkii kirkon uskoa, niitä totuuksia, joihin kirkko nojaa ja joiden varasssa sen itseyttä ja olemassaolo ovat. Uskonopin perusta ei ole ihmisen omassa uskomisessa, kokemuksessa tai ideologiassa.

HSRKYn luottamushenkilöillä tulee olla riittävät tiedolliset valmiudet, jotta se voi noudattaa päätöksenteossään kirkkolain 2 §.

Kirkko tunnustaa sitä Raamattuun perustuvaa kristillistä uskoa, joka on lausuttu kolmessa vanhan kirkon uskontunnustuksessa sekä luterilaisissa tunnustuskirjoissa. Kirkon tunnustus ilmaistaan lähemmin kirkkojärjestyksessä.

Tunnustuksensa mukaisesti kirkko julistaa Jumalan sanaa ja jakaa sakramenteja sekä toimii muutenkin kristillisen sanoman levittämiseksi ja lähimmäisenrakkauden toteuttamiseksi.

Toteutus: Hiippakunnan piispa/piispat tai dogmatiikan akateemikko kutsutaan kouluttajaksi.

Vastaus aloitteeseen

Suomen evankelisluterilaisessa kirkossa kirkon jäseneltä odotetaan ja toivotaan kasvamista kristittyinä omassa kotiseurakunnassaan. Kirkon jäsenen polku alkaa kasteesta, jonka jälkeen rippikoulussa opitaan lisää, syvennyttään luterilaiseen uskoon ja seurakuntaelämään. Konfirmaatiota voi ajatella myös ikään kuin valmistujaisina, jossa saavutetaan eräänlainen tutkinto. Tämän tutkinnon suorittamisen myötä kirkon jäsen saa mm. oikeuden toimia kummina, eli opettaa muillekin uskoa ja hän saa oikeuden toimia luottamushenkilönä. Kirkon jäsenen toivotaan myös rippikoulun jälkeen osallistuvan seurakunnan toimintaan aktiivisesti, jotta hän tietää tarpeeksi uskosta. Jos yksittäinen seurakunta toivoo jäseneltään tätä enemmän, on se seurakunnan itse päätettävissä.

Suomessa kirkossa on niin sanottu vallan kaksijako eli edustuksellinen ja episkopaalinen vallanjako. Edustuksellinen valta tarkoittaa sitä, että seurakunnilla on oikeus päättää omista asioistaan itsenäisesti koskien taloutta ja järjestäytymistä. Episkopaalinen valta puolestaan liittyy oppiin ja sen noudattamiseen. Tämän kahtiajaon ajatuksena on ollut, että oppiin ei saa vaikuttaa raha-asiat. Tästä syystä papit ovat tuomiokapitulin alaisuudessa ja oppia valvoo piispa ja kapituli. Kärjistettynä tämä tarkoittaa sitä, että seurakunnan papisto saa päättää, millä keinoilla uskontoa opetetaan ja eletään todeksi seurakunnissa. Yhtymällä ei ole asiassa suurta painoarvoa.

Mikäli kokousasiassa tarvitaan nimenomaan teologista osaamista, voidaan pyytää selvitys kirkkoherroilta tai yhtymän teologeilta. Tähän asti onkin toimittu juuri näin, eli tarvittaessa on pyydetty kirkkoherroilta lausuntoa. Muuten perusoletuksena on, että asiantuntija ja valmistelijat nostavat tarvittavia kantoja esiin. Helsingin seurakuntayhtymässä työskentelee monia, joilla on tarvittavaa teologista osaamista: pappeja, diakoneja, nuorisotyönohjaajia ja kasvatuksen ammattilaisia. Lisäksi yhteisen seurakuntatyön johtajalla tulee olla kirkkoherran pätevyys.

Perehtyminen dogmeihin itsessään ei ole missään tuottanut sellaista lopputulosta, että yhteinen ilmapiiri paranisi. Tulkintoja dogmeista on yhtä paljon kuin on

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 327	31.10.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 107	12.12.2024

ihmisiäkin. Sen sijaan seurakunnallinen elämä ja siihen osallistuminen lisäävät yhteisiä kokemuksia Jumalasta ja seurakunnasta. Yhteinen seurakuntaelämä, josta jää hyviä muistoja ja kokemuksia lisäävät parhaiten ymmärrystä siitä, miten moninainen joukko seurakuntaan kuuluvat jäsenet voivat olla.

Edellytykset luottamushenkilönä toimimiseen tulee perustella seurakuntien koulutuksen (rippikoulu) kautta. Tämän pitää edustaa riittävää teologisen osaamisen tasoa, kun tarkastellaan luottamushenkilöiden toimia. Ilman muuta on selvää, että mitä enemmän syventyy kristilliseen kasvatukseen ja hengellisen elämän hoitamiseen (KJ 3:18), sitä helpompi on löytää yhteisymmärrystä seurakunnallisten toimien järjestämisestä. Koska tässä on kyse puhtaasti seurakuntien tehtävästä, on syytä tämänkin perusteella jättää asia seurakuntien hoidettavaksi.

Vaikutusten ja riskien arviointi

Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia.

Lisätiedot

Stefan Forsén, stefan.forsen@evl.fi

Liitteet

23 Aloite: Kristillinen Dogmatiikka - Koulutus HSRKYn luottamushenkilöille

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 345	28.11.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 108	12.12.2024

Valtuustoaloitteet 2023–2026 seurantaraportti

Yhteinen kirkkovaltuusto 12.12.2024 § 108
586/00.00.04/2023

Päätösehdotus
Merkitään tiedoksi.

Päätös
Merkittiin tiedoksi.

Yhteinen kirkkoneuvosto 28.11.2024 § 345

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus
Yhteinen kirkkoneuvosto merkitsee valtuustoaloitteiden seurantaraportin tiedoksi ja saattaa sen tiedoksi yhteiselle kirkkovaltuustolle.

Päätös
Merkittiin tiedoksi.

Selostus

Taustaa

Hallintosäännön 3 luvun 17 §:n mukaan kirkkovaltuuston jäsenellä on oikeus tehdä valtuustolle aloitteita. Aloite on tehtävä kirjallisesti ja toimitettava seurakuntayhtymän kirjaamoon valtuuston puheenjohtajalle osoitettuna. Aloite on viivytyksettä annettava kirkkoneuvoston valmisteltavaksi. Kirkkoneuvoston on annettava kirkkovaltuustolle vastaus aloitteeseen kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun aloite on toimitettu seurakuntayhtymän kirjaamoon.

Yhteisen kirkkoneuvoston tulee saattaa seurakunnan jäsenten seurakuntayhtymän toimintaa ja hallintoa koskevat, valtuuston toimivaltaan kuuluvissa asioissa tekemät aloitteet ja niiden johdosta suoritettavat toimenpiteet valtuuston tietoon vuosittain.

Päätösehdotuksen perustelut

Liitteessä esitetään seurantaraportti valtuustokaudella 2023–2026 tehdyistä aloitteista ja hyväksytyistä ponsista. Mukana raportilla ovat myös vielä ne kaudella 2019–2022 tehdyt valtuustoaloitteet, joiden käsittely on kesken.

Seurantaraporttiin on koottu ne toimenpiteet, joihin aloitteiden pohjalta on ryhdytty aloitteiden jättämisen ja/tai aloitevastausten käsittelyn jälkeen.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 345	28.11.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 108	12.12.2024

Aikataulu

Mikäli yhteinen kirkkoneuvosto niin päättää, viedään valtuustoaloitteiden seurantaraportti yhteiselle kirkkovaltuustolle tiedoksi sen 12.12.2024 pidettävään kokoukseen.

Vaikutusten ja riskien arviointi

Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia.

Lisätiedot

Hallintojohtaja Juha Silander, juha.silander@evl.fi

Liitteet

24 Aloitteet valtuustokaudella 2023-2026

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 324	31.10.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 109	12.12.2024

Toimintaohje seksuaalisen häirinnän ja seksuaalirikosten ennaltaehkäisyyn ja tilanteiden käsittelyyn

Yhteinen kirkkovaltuusto 12.12.2024 § 109
500/01.04.01/2024

Päätösehdotus
Merkitään tiedoksi.

Päätös
Merkittiin tiedoksi.

Yhteinen kirkkoneuvosto 31.10.2024 § 324

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus
Yhteinen kirkkoneuvosto

- 1) merkitsee tiedoksi Helsingin hiippakunnan toimintaohjeen seksuaalisen häirinnän ja seksuaalirikosten ennaltaehkäisyyn ja tilanteiden käsittelyyn,
- 2) toteaa, että toimintaohje on johtajistossa sovittu mukaisesti käyty läpi yhteisten palveluiden työyhteisön osastokohtaisissa kokoontumisissa syyskaudella 2024 ja käyty läpi yhteisesti ns Johdon infossa 11.9.2024,
- 3) lähettää toimintaohjeen tiedoksi Yhteiselle kirkkovaltuustolle.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Taustaa

Helsingin hiippakunta on lähettänyt hiippakunnan seurakuntiin ja seurakuntayhtymiin uuden toimintaohjeen seksuaalisen häirinnän ja seksuaalirikosten ennaltaehkäisyyn ja tilanteiden käsittelyyn.

Hiippakunta ohjeistaa, että toimintaohje tulee toimittaa henkilöstölle sekä käydä se läpi työyhteisön kanssa kaikissa seurakunnissa sekä seurakuntayhtymissä. Tämän lisäksi toimintaohje tulee käydä läpi luottamushenkilöiden kanssa.

Työyhteisön kanssa ohjetta on kirjallisen jakamisen lisäksi jollain tavalla syytä käydä läpi vuorovaikutteisesti, esimerkiksi työyhteisökokouksen tai muun tapaamisen yhteydessä. Luottamushenkilöiden kohdalla vähimmillään riittää ohjeen jakaminen kokousaineiston mukana.

Seurakuntiin on toimitettu tarkemmat ohjeet miten ohjeistus on syytä käydä läpi nuorisotyössä.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 324	31.10.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 109	12.12.2024

Toimintaohjeet on tehty yhteistyössä poliisin kanssa.

Helsingin hiippakunta toteuttaa koulutuksen seurakuntien ja seurakuntayhtymien häirintäyhdyshenkilöille uuteen toimintaohjeeseen.

Vaikutusten ja riskien arviointi

Toimintaohje antaa selkeät ohjeet seksuaalisen häirinnän ja seksuaalirikosten ennaltaehkäisyyn. Lisäksi niiden huolellisen läpikäynnin jälkeen on yhteisössä selkeät yhteisesti tiedossa olevat toimintaohjeet tilanteiden käsittelyyn.

Lisätiedot

Työsuojelupäällikkö Heta Laurell, heta.laurell@evl.fi.

Liitteet

25 Toimintaohje 2024

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 339	28.11.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 110	12.12.2024

Nuorisotyönohjaajan viran perustaminen Petruksen seurakuntaan

Yhteinen kirkkovaltuusto 12.12.2024 § 110
45/01.01.00/2024

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkovaltuusto päättää Petruksen seurakunnan seurakuntaneuvoston tekemän esityksen mukaisesti

- 1) perustaa Petruksen seurakuntaan nuorisotyönohjaajan viran 1.1.2025 lukien
- 2) että virka sijoitetaan kirkon yleisen palkkausjärjestelmän vaativuusryhmään 503 Helsingin seurakuntayhtymän kasvatuksen tehtävien tyyppitehtäväkuvausluokittelun mukaisesti.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Yhteinen kirkkoneuvosto 28.11.2024 § 339

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Petruksen seurakunnan seurakuntaneuvoston tekemän esityksen mukaisesti yhteinen kirkkoneuvosto esittää, että yhteinen kirkkovaltuusto päättää

- 1) perustaa Petruksen seurakuntaan nuorisotyönohjaajan viran 1.1.2025 lukien
- 2) että virka sijoitetaan kirkon yleisen palkkausjärjestelmän vaativuusryhmään 503 Helsingin seurakuntayhtymän kasvatuksen tehtävien tyyppitehtäväkuvausluokittelun mukaisesti

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Petruksen seurakunnan seurakuntaneuvosto päätti esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle seurakunnan nuorisotyönohjaajan viran perustamista. Seurakunnalla on tällä hetkellä nuorisotyönohjaajan virka, mutta se ei riitä takaamaan riittävää rippikoulu- ja nuorisotyötä.

Seurakunnalla on vuosittain 80-90 rippikoululaista, mikä tarkoittaa neljän rippileirin järjestämistä kesäkaudella. Tämän lisäksi päivärippikoulujen ja yksilöllisen opetuksen tarpeen odotetaan kasvavan, koska leirimuotoinen rippikoulu ei sovellu kaikille nuorille. Rippikoulun ohella seurakunnalla on isoskoulutusta ja muuta nuorisotyötä, joihin osallistuu vuosittain 90-120 nuorta. Seurakunta on priorisoinut tätä toimintaa usean

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 339	28.11.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 110	12.12.2024

vuoden ajan, ja se on tapa panostaa nuoriin rippikouluajan jälkeen. Uusi virka vahvistaisi mahdollisuuksia kohdata nuoret heidän tärkeinä vuosinaan.

Nuorisotyönohjaajan viran haltijalta vaadittavan tutkinnon ja opinnot on määritelty Kirkkohallituksen päätöksen 2 ja 3 §:ssä mainitut opinnot ([Kirkkohallituksen päätös 164](#)) Kirkkohallituksen tai piispainkokouksen aikaisempien päätösten mukaisen tutkinnon tai koulutuksen suorittanut henkilö katsotaan myös kelpoiseksi tämän päätöksen 7 § 3 momentin mukaisesti mainittuun vastaavaan virkaan.

Virka on sijoitettu Kirkon yleisen palkkausjärjestelmän vaativuusryhmään 503 Helsingin seurakuntayhtymän kasvatuksen tyyppitehtäväkuvausluokituksen mukaisesti.

Lapsivaikutusten arviointi

Seurakuntaneuvoston esityksen mukaisesti Petruksen seurakunta haluaa varmistaa riittävät nuorisotyön resurssit. Toinen nuorisotyönohjaajan virka vahvistaisi seurakunnan mahdollisuuksia tarjota yksilöllistä rippikouluopetusta ja kolmivuotisen isoskoulutuksen. Seurakunta on priorisoinut isoskoulutusta usean vuoden ajan, ja se onkin ollut tapa panostaa nuoriin rippikouluajan jälkeisinä lähivuosina.

Päätös lisäisi myös saavutettavuutta, etenkin niille, jotka eivät viihdy leirimuotoisesti järjestetyssä rippikouluopetuksessa. Nuorisotyön henkilöstöresursseja vahvistamalla seurakunta voi lisäksi tukea nuoria kehittymään aktiivisiksi seurakunnan jäseniksi ja vastuullisiksi ohjaajiksi.

Lisätiedot

Vt. kirkkoherra Pia Kummel-Myrskog (pia.kummel-myrskog@evl.fi)
kappalainen Ronny Thylin (ronny.thylin@evl.fi)

Jakelu

Vt. kirkkoherra Pia Kummel-Myrskog
kappalainen Ronny Thylin

Liitteet

26 Petrus församlingsråds förslag om att inrätta en ungdomsledartjänst 2025

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 96, § 97, § 98, § 99, § 105, § 107, § 108, § 109

Muutoksenhakukielto

Valmistelua tai täytäntöönpanoa koskevat asiat

Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kirkkolain (652/2023) 12 luvun 4 §:n tai oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta, kirkollisvalitusta tai hallintovalitusta.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua (julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) 146 §:n 2 momentin 1 kohta).

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 100, § 101, § 102, § 103, § 104, § 106, § 110**VALITUSOSOITUS****Kirkollisvalitus****Valitusoikeus ja valitusperusteet**

Kirkollisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen). Kirkollisvalituksen saa tehdä myös seurakuntayhtymän jäsenen seurakunta ja sen jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomaisena on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen. Alistettavassa asiassa valituksen saa tehdä myös sillä perusteella, että päätös ei ole tarkoituksenmukainen.

Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain (652/2023) 12 luvun 8 § 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, jos hankinnan arvo ylittää julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 25 §:n mukaisen kynnsarvon. Kansalliset kynnsarvot ilman arvonlisäveroa laskettuna ovat:

- 60 000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut);
- 150 000 € (rakennusurakat);
- 400 000 € (hankintalain liitteen E 1–4 kohdassa tarkoitettut sosiaali- ja terveyspalvelut);
- 300 000 € (hankintalain liitteen E 5–15 kohdassa tarkoitettut muut erityiset palvelut) ja
- 500 000 € (käyttöoikeussopimukset).

Valitusviranomaisena ja valitusaika

Päätökseen voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Valitusviranomaisen yhteystiedot:

Helsingin hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 564 2000

Fax: 029 564 2079

Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.

Muutoksenhakuajan laskeminen

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämistä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin, tai saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiannointia katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämistä, jollei muuta näytetä.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot

- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimuksen perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomainen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 5 luvun 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että sitä voidaan käsitellä.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1383/2018) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 270 euroa.